

Sumqayıt Şəhər Səməd Vurğun adına Mərkəzi Kitabxana

Mirzə Ələkbər Sabir – 150

Biblioqrafik göstərici

Sumqayıt - 2013

Mirzə Ələkbər Sabirin 150 illik yubileyinin

keçirilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

2012-ci ilin may ayında böyük Azərbaycan şairi, bədii-ictimai fikir tariximizdə yeni ədəbi məktəbin banisi, görkəmli maarifpərvər Mirzə Ələkbər Sabirin (Məşədi Ələkbər Hacı Zeynalabdin oğlu Tahirzadənin) anadan olmasının 150 illiyi tamam olur. Mirzə Ələkbər Sabir çoxəsrlik poeziyamızın parlaq ənənələrini layiqincə yaşatmaqla bərabər, ədəbiyyatımızı keyfiyyətcə yeni mərhələyə yüksəldərək onu ictimai məfkurə baxımından daha da zənginləşdirən söz ustası kimi geniş şöhrət tapmışdır. “Molla Nəsrəddin” jurnalı ətrafında formalaşmış ədəbi cərəyanın aparıcı simalarından olan mütəfəkkir şairin yüksək istedadla yaratdığı əsərlərin başlıca mövzusunun mənəvi saflığa, mədəni yüksəlişə və maariflənməyə çağırış təşkil etmişdir. Milli mədəniyyətimizin inkişafına misilsiz töhfələr vermiş Mirzə Ələkbər Sabirin 150 illik yubileyinin təntənəli surətdə keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin təkliflərini nəzərə almaqla, Mirzə Ələkbər Sabirin 150 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 iyun 2010-cu

Sabir, o günləri gətirmə yada,
Dünya unutmamış səni dünyada.
Sinəmə çırpdıqca kinli dalğalar,
Bir qoca dağ kimi durdun dəryada!

Səməd Vurğun.

İnqilabi – satirik şeirimizin banisi və bayraqdarı Mirzə Ələkbər Sabir Tahirzadə Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində şərəfli yer tutan böyük simalardan biridir. Onun inqilabi – demokratik poeziyası öz müasirliyi, xəlqiliyi, yüksək sənətkarlığı və dərin realizmi ilə Azərbaycan mədəniyyətinin, bədii və ictimai fikrinin tərəqqisində müstəsna rol oynamışdır.

Mirzə Ələkbər Sabir (Tahirzadə) 1862 - ci il mayın 30 - da qədim Azərbaycan şəhəri Şamaxıda anadan olmuşdur. İlk təhsilini 1869 – 1974- cü illərdə Şamaxıda mollaxanada almış Mirzə Ələkbər Sabir daha sonra görkəmli Azərbaycan ziyalıсы Seyid Əzim Şirvaninin “üsuli – cədid” məktəbinə daxil olmuş və 1875 – 1877- ci illərdə burada təhsilini davam etdirmişdir. Məktəbdə mütərəqqi üsullarla qurulmuş təhsil sistemi Sabirin dünyagörüşünün formalaşmasına böyük təsir göstərmişdir.

1884-cü ildə 22 yaşında ikən o, səyahətə çıxmış, Orta Asiya, oradan da İrana getmişdir. 1887-ci ildə Şamaxıya qayıdan Sabir ailə qurmuşdur.

O, 1903 – cü ildə “Şərqi- Rus” qəzetində, az sonra isə “Həyat” qəzetində şeir çap etdirir. Bu onun ilk mətbu şeirləri idi.

1906- cı ildə nəşrə başlayan “ Molla Nəsrəddin ” jurnalı şairin həyatında yeni bir dövr açır. Sabirin bir satirik kimi yetişməsində “ Molla Nəsrəddin ” jurnalının böyük rolu olmuşdur. Əsərlərinin böyük əksəriyyəti burada çap olunmuş və Sabiri bütün Şərqə və öz xalqına tanıdan da o olmuşdur. “ Molla Nəsrəddin ” onu bir çox ziyalılarla tanış etmiş, dostlaşdırmışdır. Bu jurnalda o, “Hophop”, “Ağlar güləyən”, “Əbunəsr Şeybani”, “Boynuburuq” və s. imzalarla şeirlər nəşr etdirmişdir.

Mirzə Ələkbər Sabir Azərbaycanın digər qəzet və jurnalları ilə də əməkdaşlıq edirdi. O, 1906 – 1908 – ci illərdə “Dəbistan”, “Rəhbər”, “Füyuzat”, “Tazə həyat”da, 1909 – 1910 – cu illərdə “Həqiqət” və “Zənbur” da şeirlər və tərcümələrlə çıxış etmişdir.

1908 – ci ildə müəllimlik hüququnu almış Mirzə Ələkbər Sabir Şamaxıda “Ümid” adlı yeni məktəb açmışdır. Lakin maarif, yenilik düşmənlərinin fitnəsi nəticəsində məktəbi bağlamağa məcbur olmuşdur. 1910- cu ildə Bakıya köçən M. Ə. Sabir “Tazə həyat”, “Həqiqət ” qəzetləri redaksiyalarında, “Səda” mətbəəsində müsəhhih işləmiş, “Nəşri maarif” cəmiyyətinin Balaxanı məktəbində dərs demişdir.

Yaradıcılığının ilk illərində lirik şair kimi tanınan M. Ə. Sabir qəzəl, qəsidə, rübai, mərsiyə, nəvhə janrlarında şeirlər yazmışdır. Lakin tədricən ictimai satiraya meyl edən şair satira yazmağa başlayır və 1905 – ci ildən artıq inqilabi satiranın əsasını qoyur. Qasım bəy Zakir, Baba bəy Şakir, Seyid Əzim Şirvaninin ədəbi irsinin davamçısı olan Sabir çarizmin milli zülmünün, sosial ədalətsizliyə əsaslanan yaramaz ictimai quruluşun qəniminə çevrilmişdir. Xalqı soyub – talayanlara, ictimai tərəqqiyə mane olanlara qarşı kəskin mövqe tutan xurafat və mövhumat, köhnəlmiş adət - ənənələr, həmçinin müstəbid çar, şah və sultan rejimlərinin əleyhinə satirik şeirlər yazırdı.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

O, həqiqi sənətkar üçün vətənpərvərliyi, xəlqiliyi, “əsrin aynası” olmağı müqəddəs vəzifə sayırdı. “Pisi pis, ayrını ayri, düzü həmvar” yazmağı tövsiyə edirdi. Şair “Nə yazım”, “Atmış niqabi - hüsnün”, “Ey alnı ay” şeirlərində özünün ədəbi – tənqidi və estetik fikirlərini izah etmişdir. Sabir realizmi xalqın müxtəlif zümrələrindən olan satirik tipləri ifşa edir, onların daxili aləmi haqqında oxucuda canlı, inandırıcı təsəvvür yaradırdı. “Bakı fəhlələrinə”, “Təraneyi - əsilanə”, “Fəhlə özünü...”, “Əkinçi”, “Ağlaşma”, “Bizə nə?”, “Dilənçi” və sairə şeirlərində Sabir fəhlə və kəndlilərin ağır həyat tərzini canlandırmağa müvəffəq olmuşdur.

Sabirin poeziyasında lirik motivlər də qüvvətlidir. Onun “Neylərdin ilahi”, “Yaşadıqca xərabə Şirvanda”, “Ruhum” və sairə şeirləri lirik janrda yazılmışdır. Onun uşaq şeirləri XX əsrin əvvəllərində yaranmaqda olan uşaq ədəbiyyatının ən yaxşı nümunələrindəndir. 1910 – cu ilin sonlarında ağır xəstələnən şair Şamaxıya qayıtmışdır. Lakin, get - gedə vəziyyəti ağırlaşan şair 1911 - ci il iyulun 12 - də Şamaxı şəhərində vəfat etmiş və “Şaxəndan” şəhər qəbristanlığında dəfn olunmuşdur.

Nə qəm, uğratsa da bir gün məni ifnayə zaman,
Mən gedərəmsə məramım yenə dünyada durar!

M.Ə.Sabir

Şairin bir zamanlar dərin inam hissi ilə dediyi bu sözlər həqiqətə çevrildi. Klassik Azərbaycan poeziyasının ənənələrindən bəhrələnən Sabir şeiri Azərbaycan poeziyasını yeni bir zirvəyə qaldırdı.

Səməd Vurğun adına Mərkəzi Kitabxananın “Kitabxana - biblioqrafiya proseslərinin avtomatlaşdırılması” şöbəsi böyük satira ustası M. Ə. Sabirin anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə biblioqrafik göstərici tərtib etmişdir. Vəsait 2 dildə (azərbaycan və rus) tərtib edilmiş, materiallar aşağıdakı bölmələr üzrə qruplaşdırılmışdır:

1. M.Ə.Sabirin həyat və yaradıcılığının əsas tarixləri
2. Görkəmli şəxsiyyətlər M.Ə.Sabir haqqında
3. Əsərləri (Kitabları).
4. Əsərləri (məcmuələrdə və dövrü mətbuatda)
5. M.Ə. Sabir haqqında (kitablarda, dövrü mətbuatda)
6. Sabir Poeziya günləri
7. Əsərlərinin və haqqında yazılmış ədəbiyyatın resenziyası
8. M. Ə. Sabirə həsr edilmiş əsərlər
9. Avtoreferatlar

Vəsaitdən istifadəni asanlaşdırmaq üçün əlifba və əks xronoloji düzülüş qaydası tətbiq olunmuşdur.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

M.Ə.Sabirin həyat və yaradıcılığının əsas tarixləri

- 1862, 30 may** - Ələkbər Zenalabdin oğlu Tahirzadə Şamaxı şəhərində anadan olmuşdur.
- 1870-1874** - Mollaxanada təhsil almışdır
- 1874** - Şamaxıdakı Bakı quberniya ruhani məclisinin nəzdində “Məclis” məktəbi kimi tanınan təhsil ocağında oxumuşdur.
- 1884** - Orta Asiya və Yaxın Şərqə səyahətə getmiş, Aşqabad, Səmərqənd, Buxara, Səzvar, Türbəti-heydəriyyə, Türbətican, Nişabur, Xorasan, Mərv, Həmədan və b. şəhərlərdə olmuşdur.
- 1886** - Uzaq qohumlarından olan Billurnisa adlı bir qızla evlənmişdir.
- 1822-1823** - İranda səyahətdə olmuşdur.
- 1902, 12 fevral** - Şamaxıda baş vermiş dağıdıcı zəlzələni təsvir edən “Üç yüz on doqquz idi bəd həzadır” adlı şeirini yazmışdır.
- 1903** - “Şükr lillah ki, afitabi-süxən” adlı ilk şeiri “Şərqi-Rus” qəzetində dərc edilmişdir.
- 1906** - “Bir məclisdə on iki kişinin söhbəti” adlı ilk satirası “Həyat” qəzetinin 33-cü sayında dərc olunmuşdur; - Şamaxıda ilk müsəlman kitabxana- qiraətxanasının açılışında çıxış etmişdir;
- 1906, 28 aprel** - “Molla Nəsrəddin” jurnalında “Millət necə tarac olur-olsun, nə işim var?” satirası ilə fəaliyyətə başlamışdır.
- 1906-1907** - “Həyat”, “İrşad” və “Tazə həyat” qəzetlərinin Şamaxı üzrə müxbiri işləmişdir.
- 1907** - “Molla Nəsrəddin” jurnalı ilə yanaşı, “İrşad” qəzetində, “Bəhlul” jurnalında və b. mətbuat orqanlarında əsərlər dərc etdirmişdir;
- “Ümmid” məktəbində müəllimlik etmişdir.
- 1908** - Tiflisə getmişdir;
- Şamaxıda Əbdül Xalıq Əfəndinin “Üxuvət” məktəbində müəllimlik etmişdir;
- Şamaxıda “Ümid” məktəbi təşkil etmişdir.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 1910**
- Bakıya gəlmiş, Balaxanı “Camaat” məktəbində müəllimlik etmiş, şəriət, sərf-nəhv, türk və fars dillərini təlim etmişdir;
 - “Nur” kitabxanasında fəhlələr üçün açılmış kurslarda pulsuz dərs demişdir;
 - Şeirləri “Zənbur” jurnalı, “Günəş” və “Həqiqət” qəzetlərində dərc olunmuşdur;
 - “Həqiqət” qəzetində işləməyə başlamışdır.
 -
- 1910, sentyabr**
- Qaraciyər xəstəliyinə tutulmuşdur.
- 1910, noyabr**
- Balaxanı “Camaat” məktəbindən çıxarılmışdır.
- 1910, dekabr**
- Bakıdan Şamaxıya qayıtmışdır.
- 1911, yanvar**
- Müalicə olunmaq üçün həyat yoldaşı Billurnisa və qardaşı oğlu Zeynalabdınla birlikdə Tiflisə getmişdir
- 1911, fevral-mart**
- Tiflisdə Mirzə Cəlil Məmmədquluzadənin evində müalicə olunmuşdur.
- 1911, aprel-may**
- Şamaxıda xəstə yatmışdır.
- 1911**
- Müalicə olunmaq üçün yenidən Tiflisə getmişdir;
 - Əməliyyat edilmək üçün Bakıya gəlmiş, lakin əməliyyat baş tutmadığı üçün Şamaxıya qayıtmışdır;
 - Şamaxıda vəfat etmiş və “7 günbəz” qəbiristanlığında dəfn edilmişdir.
- 1912**
- Vəfatından bir il sonra həyat yoldaşı Billurnisa xanım, dostları Abbas Səhhət və M.Mahmudbəyovun səyi ilə onun şeirləri “Hophopnamə” adı ilə çap olunmuşdur.
- 1919**
- Xəzər Sahili İstehlak Cəmiyyətləri İttifaqı tərəfindən Bakıda M.Ə.Sabir adına kitabxana təsis edilmişdir.
- 1922**
- Bakıda indiki M.Ə.Sabir bağında şairə heykəl qoyulmuşdur.
- 1924**
- M.Ə.Sabir adına kitabxananın beş illiyi qeyd edilmişdir.
- 1929**
- M.Ə.Sabir adına kitabxananın 10 illiyi keçirilmişdir.
- 1936**
- Hökumət şairin vəfatının 25 illiyinin keçirilməsi barədə qərar qəbul etmişdir.
- 1937**
- Vəfatının 25 illiyinə həsr olunmuş təntənəli gecə keçirilmişdir.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 1947** - Anadan olmasının 85 illiyi qeyd edilmişdir.
- 1952** - Anadan olmasının 90 illiyi qeyd edilmişdir.
- 1957** - Mətbuatda Sabirin Şamaxıdakı evinin bərpaı, heykəlinin yenilənməsi tələbi ilə əlaqədar ziyalıların məktubu çap olunmuş və heykəl yenisi ilə əvəz edilmişdir.
- 1958** - M.Ə.Sabirin anadan olmasının 100 illiyi ərəfəsində SSRİ-də poçt markası buraxılmışdır.
- 1962** - Anadan olmasının 100 illik yubileyi respublikamızın və keçmiş Sovetlər İttifaqının bir çox yerlərində böyük təntənə ilə qeyd olunmuşdur;
- “Hophopnamə”nin akademik nəşri çap olunmuşdur.
- 1975** - “Sabir poeziya günləri” adlı birinci almanax nəşr edilmişdir.
- 1987** - Anadan olmasının 125 illiyi qeyd olunmuşdur.
- 1992** - Anadan olmasının 130 illiyi qeyd olunmuşdur.
- 1997** - Anadan olmasının 135 illiyi qeyd olunmuşdur.
- 2002** - Anadan olmasının 140 illiyi qeyd olunmuşdur.
- 2004** - “Hophopnamə” İlham Əliyevin 12 iyun 2004-cü il tarixli Sərəncamı ilə latın qrafikası ilə çap olunmuşdur.
- 2007** - Anadan olmasının 145 illiyi qeyd olunmuşdur.
- 2010** - M.Ə.Sabirin 150 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sərəncam imzalamışdır.
- 2011** - Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Şamaxının Sabir qəsəbəsində şairin abidəsinin açılışında iştirak etmişdir.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

Görkəmli şəxsiyyətlər M.Ə.Sabir haqqında

Bizim XX əsr ədəbiyyatşünaslığında ən fəxr etdiyimiz şəxsiyyətlər Sabirdir, C.Məmmədquluzadədir.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan xalqının ümummilli lideri

Mirzə Ələkbər Sabir çoxəsrlik poeziyamızın parlaq ənənələrini layiqincə yaşatmaqla bərabər, ədəbiyyatımızı keyfiyyətə yeni mərhələyə yüksəldərək onu ictimai məfkurə baxımından daha da zənginləşdirən söz ustası kimi geniş şöhrət tapmışdır.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Sabirin satirası kapitalist və mülkədarların zülmü altında inləyən fəhlə və kəndlinin iztirablı həyat şəraitinin təəcəssümüdür və şairin böyüklüyü orasındadır ki, o, öz mübariz satirasını çar irticasının ağır illərində yaratmışdır.

Sabir bütün şeirlərində zalimlərə zərbə vurmuş, məzlumların dadına çatmaq istəmişdir. Bu əsrdə onun qədər inqilaba, öz xalqına yaxın olan ikinci bir qələm sahibi tapılmaz!

Sabir fəhlə və kəndli sinfinin ağa və mülkədar zülmü altında çəkdiyi məşəqqətləri əyani və canlı şəkildə göstərən şairdir.

Nəriman Nərimanov,
ictimai-siyasi xadim, yazıçı

Mən Sabiri Tiflisdən Şamaxıya, yəni məzari-ədəmə doğru yollandığı sırada görmüşdüm. O, lətif və düşgün sima hala gözümlün önündə təəcəssüm edib duruyor. Qafqaz öylə nadir vücuda pək çətinliklə malik ola bilər.

Hüseyn Cavid,
yazıçı-dramaturq

Sabir, o günləri gətirmə yada,
Dünya unutmamış səni dünyada...

Səməd Vurğun,
Xalq şairi

“Hophopnamə”nin döymədiyi qapı, girmədiyi ev qalmadı, onu oxuyanlar da sevdi, oxudanlar da.

Zamanında heç bir şair özünü böyük Sabir qədər xalqa sevdirməmişdir.

Abdulla Şaiq,
şair, yazıçı, publisist

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

Sabir köhnə şeirlə yeni şeir arasında bir əsrlik qədər uçuşum açdı ki, bir daha geri dönüb də, o uçuşumu atlanmağa kimsədə cürət və cəsarət qalmadı.

Sabirin əsərləri İran məşrutəsinə bir ordudan artıq xidmət etmişdir.

Bir kərə düşünəlsün, ədəbiyyatımızda nə qədər böyük təsir, nə qədər əzim bir inqilab vücudə gətirmiş!...

Abbas Səhhət,
şair, dramaturq, tərcüməçi

Sabir filosofdur, mürəbbidir, inqilabçıdır hamısında da səmimidir.

Yusif Vəzir Cəmənzəminli,
dövlət xadimi, yazıçı

Sabirin heykəlinə baxıram. Sanki mən Sabirin heykəlini deyil, vaxtilə hər şeirini bir məşəl kimi qaldıran Sabirin özünü gördüm.

Süleyman Rəhimov,
Xalq yazıçısı

Sabir yalnız Azərbaycanın deyil, Orta Asiyanın, Yaxın Şərqlin ən böyük, ən görkəmli şairlərindən biridir. Sabiri əslindən oxuyub anlaya bildiyim üçün qəlbimdə sevinc duyuram.

Sabirin azadlıq, xalq mənafeyi, demokratiya uğrunda istibdada, dərəbəyliyə, qara qüvvələrə və burjua liberalizminə qarşı apardığı mübarizə mənim vətənimdə eyni yolda döyüşənlər üçün sınılanmış bir silahdır... 1908-ci il inqilabından əvvəl və sonra Sabir Türkiyədə yalnız tərəqqipərvər ziyalılar arasında deyil, xalq kütlələri arasında məhəbbətlə, həyəcanla oxunan bir şair idi... Sabir bu gün də Türkiyə xalqının milli istiqlaliyyət, demokratiya, azadlıq uğrunda apardığı mübarizənin ön sıralarında döyüşməkdədir. Biz, Türkiyənin həqiqi demokratları Sabiri öz ustadlarından biri hesab edirlər.

Nazim Hikmət,
türk şairi,
Beynəlxalq Sülh mükafatı laureatı

Həcvləri ilə xalq həyatını yüngülləşdirib təhziə-əxlaqa xidmət edəcək bir həcvi ancaq Sabir yarada bilmiş, məzhəkənəvisliyin yeni dövrü ancaq Sabirdən başlanmışdır.

Məmməd Səid Ordubadi,
nasir, şair, dramaturq
Əməkdar incəsənət xadimi,

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

Zəngin yaradıcılıq ənənələri və böyük tarixi olan Azərbaycan poeziyası əsrlərin qoynunda bir dağ silsiləsi kimi yüksəlsə, Mirzə Ələkbər Sabir onun ən uca, ən işıqlı və əzəmətli zirvələrindən biridir.

Mirzə İbrahimov,
Xalq yazıçısı, akademik

Sabirin hansı mənzuməsini alırsınız alınız, o, sizin üçün tarixi bir sənəddir. O elə bir sənəddir ki, 1906-1911-ci illərdəki xalqımızın əhvali-ruhiyyəsi, ictimai həyatı, düşüncəsi tamamilə onda nəzərimizə çarpacaqdır. Sabir şairliyi, sənətkarlığı xalqın intibahı uğrunda çalışmaqdan, onu qəflət yuxusundan ayılmaqdan ibarət bilmişdir.

Seyid Hüseyn,
yazıçı, tənqidçi, pedaqoq

Fikir və məsləkində sabit olan şairimiz Sabir bir dəqiqə durmayıb, diriliyimizin hər bucağını işıqlandırmaqda və yatmışları oyatmaqda idi.

Tağı Şahbazi Simurğ,
yazıçı, publisist, pedaqoq

Sabirin şeirləri içərisində elə parçalara rast gəlirik ki, onlar bizim vicdanımıza nüfuz edir.

Seyid Cəfər Pişəvəri,
ictimai xadim

Sabir yeni ədəbiyyatımızın rəhbəri, acı-acı gülüşləri ilə öz xalqını oyadan bir şair idi.

Məmməd həsən Hacınski,
ictimai xadim, memar

Sabirin əsərləri o qədər sadə, rəvan, xəlqi, aqilənə və qorxmaz ruhdadır ki, azadlıq sevən hər bir insanın ürəyinə yol tapır. Bu səpkidə müstəqil əsərlər yazmaqda mənə Sabir yol göstərmişdir. Bu sahədə mən onun ustalığına minnətdaram. İranın digər satirikləri də mənim kimi. Orta Asiyanı dolaşdığım illərdə gördüm ki, o yerlərin satirik əsərləri də qətiyyənlə Sabir təsirindən xaricdə deyildir.

Əbülqasım Lahuti,
satirik şair

**M. Ə. Sabirin əsərləri
kitabları**

- 1. Sabir M. Ə. Səhhət A. Seçilmiş əsərləri . – B. : Gənclik, 1984. – 352 s.**
- 2. Sabir M. Ə. Səhhət A. Seçilmiş əsərləri . – B. : Gənclik, 1984. – S. 22 - 172.**
- 3. Hophopnamə. 2 c. - də. – B.: Şərq-Qərb, 2004.**
- 4. C. 1 . Satiraları. – 480 s.**
- 5. C. 2. Satiraları, qəzəlləri, məqalə və müxtəlif yazıları, məktubları. – 384 s.**
- 6. Hophopnamə : satiralar; mütfərriq şeirlər. – B. : Turan, 2002. -368 s.**
- 7. Hophopnamə. - B. : Şərq- Qərb, 1992. - 82 s.**
- 8. Hophopnamə. - B. : Yazıçı, 1992. - 560 s.**
- 9. Hophopnamə. - B. : Yazıçı, 1980. - 560 s**
- 10. Hophopnamə. - B. : Yazıçı, 1979. – 557 s.**
- 11. Hophopnamə : 3 cilddə. –B. : Azərbaycan Elmlər Akademiyası nəşriyyatı.- C. 1. Şeirlər.- 1962. - 327 s.**
- 12. C.2. Şeirlər.- 1962. - 270 s.**
- 13. C.3. Şeirlər, qəzəllər.- 1965 - 351 s.**
- 14. İki məktub : [Mirzə Ələkbər Sabirin dostu, şair Abbas Səhhətə yazdığı iki məktub] // Səhhət A. Əsərləri. 2 c - də. C. 2. – B: Azərnəşr, 1976 - s. 205 - 207.**
- 15. Şeirlər. – B.: Azərbaycan Uşaq və Gənclər Nəşriyyatı, 1961. – 134 s.**
Tək səbir : şeirlər. – B.: Gənclik, 1970. – 32 s.

M. Ə. Sabirin əsərləri dövrü mətbuatda və məcmuələrdə

- 16. Ağacların söhbəti; Qarğa və tülkü; Hörümçək və ipək qurdu: şeirlər //** Təmsillər və allegoriyalar. – B.: Gənclik, 1978 - S. 35 -36.
- 17. Adəmi adəm eyləyən paradır; Mən belə əsrarı qana bilmirəm : şeirlər //** İqtisadiyyat. – 2004. – 28 may. – S.16.
- 18. Analar bəzəyi: şeir //** Ana! Ana! Ana! : antologiya. – B. : Nurlan, 2006. - S. 9 - 10.
- 19. Bakı fəhlələrinə; Tərpənmə, amandır, bala, qəflətdən ayılma : şeirlər //** Ədalət. – 2004. –19 iyun. – S. 5.
- 20. Bənzətmə : şeir //** Ulduz. – 1993. - № 5 – 6. - S.12-13.
- 21. Bilmərəm; Doğru; Əzrailin istefası: satirik şeirlər //** Kitablar aləmində. – 1987. - № 2.- S.7- 8.
- 22. Bir məclisdə on iki kişinin söhbəti; Bir cibimdə əskinazım, bir cibimdə ağ mənət; Adəmi adəm eləyən paradır : şeirlər //** Mədəniyyət. – 2007. – 1 iyun.- S. 7.
- 23. Cümə : məqalə //** Ədəbiyyat qəzeti. – 2005. – 28 yanvar. – S. 2.
- 24. Daş qəlbli insanları neylərdin, ilahi?! ; Kim nə deyər bizdə olan qeyrətə ; Ax; Neyləyim, ey vay!; Bu urus başdılar ; Bəzi yerlərdə təsadüf olunur aşa, ətə : şeirlər //** Türkün 101 şairi. – B.: Yazıçı, 1993 - S. 50 - 55.
- 25. Fəxriyyə : şeir //** Azərbaycan.- 2004.- № 10 – S. 3-5.
- 26. İstəsən könlüm kimi zülfün pərişan olmasın; Əzrailin istefası; Nə yazım; Millət necə tərəc olur olsun, nə işim var?!; Mən belə əsrarı qana bilmirəm; Sual – cavab; Daş qəlbli insanları neylərdin, ilahi?! : şeirlər //** Sevdiiyim şeirlər. 2 c - də. C.1. – B.: Gənclik, 1978 - S. 211 - 215
- 27. Küpəgirən qadının qızlara nəsihəti; Səbr eylə; A kişi, bundan əzəl xalqda hörmət var idi; Zahid ölməkdən qabaq məqsədinə çatmaq dilər; Bakıda bir kənddə mühavirə ; Qurban bayramı : şeirlər //** Cənnətin qəbz. – B.: Azərənşr, 1986. – S. 26 - 31.
- 28. Laylay, bala laylay; Sər hesab; Vay, vay, nə yaman müşkülə düşdü...; Vəqta ki, qopur bir evdə matəm; Çapma atını, girmə bu meydanə, a Molla; A kişi, bundan əzəl xalqda hörmət var idi; Ax necə kef çəkməli əyyam idi : şeirlər //** Zülmət və cəhalətə qarşı.- B. : Azərənşr, 1955 - S. 112 - 124.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 29. Məktəb uşaqlarına töhfə; Yalançı çoban; Qoca bağban; Uşaq və pul; Təbib və xəstə; Uşaq və buz; Məktəbə tərgib; Elmə tərgib; Cütcü; Yaz günləri; Qarğa və tülkü; Ağacların bəhsi; Qarınca; Hörümçək və ipəkqurdu : şeirlər //** Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı antologiyası. 3 c - də. C. 2.- B.: Öndər nəşriyyatı, 2004. – S. 7 -16.
- 30. Məktəbə tərgib: şeir //** Yusifoğlu R. Uşaq ədəbiyyatı.- B.: Şirvannəşr, 2006. – S. 52 - 53.
- 31. M. Ə. Sabir demişdir: [Görkəmli satirik şair M. Ə. Sabirin ibrətamiz ifadələri, düşündürücü kəlamları] //** Məndən söyləməkdir, səndən eşitmək. – B. : Gənclik, 1969. – S. 16.
- 32. Satiralar; Taziyanələr; Uşaqlara hədiyyə : şeirlər //** XX əsr Azərbaycan poeziyası. – B.: Yazıçı, 1988. – S. 9 - 118.
- 33. Səbir : şeir //** Yeni Azərbaycan. – 2005.- 12 avqust. – S.7.
- 34. Sən deyən olmayıb hələ; Halal olsun sənə; Yatmayın, Allahı seversiz; Bakı fəhlələrinə; Paradır; Ey əmu!; Utanmırsan, utanma!; Sərhesab; Bilmirəm; Neylərdin ilahi?...; Mən deyən oldu, olmadı?; Beynəlmiləl; Qəzəllər : şeirlər //** Hacıyev C. XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı. - B.: Azərbaycan Universiteti Nəşriyyatı, 1958. - S. 195 - 207.
- 35. Tərcümeyi - Nəhar : şeir //** Ədəbiyyat qəzeti. – 2004. – 10 aprel. – S. 7.
- 36. Tərpənmə, amandır, bala, qəflətdən ayılma!; Eylə bilirdim ki, dəxi sübh olub; Nölür şirinməzaq etsə məni həlvayi-hürriyyət; Ey əzizim, xələfim... ; Amalımız, əfkarımız ifnayı-vətəndir; Sərhesab; Tömeysi- nəhar : şeirlər //** Mollanəsrəddinçi şairlər. – B.: Yazıçı, 1986 - S. 31 - 90.
- 37. Şairin sözləri : M. Ə. Sabirin müxtəlif şeirlərindən nümunələr //** Azərbaycan. – 1987 - № 5 - S. 116.
- 38. Yaşamaq istər isək, sırf əvarə olmalıyız! : şeir //** Ədəbiyyat qəzeti. – 1994. – 3 iyun. – S. 3
- 39. Yaz günləri; Uşaq və buz : şeirlər //** Kukla. Uşaq mahnıları. – B.: Gənclik, 1971- S. 3- 4.

M. Ə. Sabir haqqında kitablarda

- 40. Adilov M. M. Ə. Sabirin bədii dil və üslub xüsusiyyətləri haqqında bəzi qeydlər** // Adilov M. Klassik ədəbiyyatımızda dil və üslub. – B.: Maarif, 1991. – S. 139 - 166.
- 41. Ağamirov M. M. Ə. Sabirin dünyagörüşü.** – B. : Azərbaycan Elmlər Akademiyası nəşriyyatı, 1962. – 184 s.
- 42. Axundov N. XX əsr Azərbaycan satirik mətbuatının əlaqələri, təsir dairəsi və beynəlxalq aləmdə qiymətləndirilməsi : [M. Ə. Sabirin yaradıcılığı haqqında]** // Axundov N. Azərbaycan satira jurnalları. – B.: Azərbaycan Elmlər Akademiyası Nəşriyyatı, 1968. – S. 267 – 355.
- 43. Axundov N. “Molla Nəsrəddin” inqilab və irtica illərində (1906 – 1912-ci illər): [M. Ə. Sabirin “Molla Nəsrəddin” jurnalındakı fəaliyyəti haqqında]** // Axundov N. “Molla Nəsrəddin” jurnalının nəşri tarixi. – B. : Azərnəşr, 1959 – S. 53 - 59; 80 - 120.
- 44. Axundov N. Satira jurnallarının əsas iştirakçıları və onların Azərbaycan satirik ədəbiyyatının inkişafında mövqeyi, jurnallarda istifadə olunan janrlar : [M. Ə. Sabirin “Molla Nəsrəddin”, “Bəhlul”, “Zənbur” jurnallarındakı fəaliyyəti haqqında]** // Axundov N. Azərbaycan satira jurnalları. – B.: Azərbaycan Elmlər Akademiyası nəşriyyatı, 1968. – S. 126 - 180.
- 45. Arif M. Azərbaycan xalqının ədəbiyyatı : [M. Ə. Sabirin “Molla Nəsrəddin”, “Bəhlul”, “Zənbur” jurnallardakı fəaliyyəti haqqında]** // Arif M. Azərbaycan xalqının ədəbiyyatı. – B.: Azərnəşr, 1958. – s. 38 – 42.
- 46. Arif M. Sabir və Şərq xalqlarının milli azadlıq hərəkatı** // Arif M. Seçilmiş əsərləri. C. 3. – B.: Elm. 1970. – S. 97 - 111.
- 47. Aslanov A. Azərbaycanda marksizm – leninizm təbliğatçılarının estetikası : [M. Ə. Sabirin estetik görüşləri]** // Aslanov A. Estetika aləmində. – B.: Yazıçı, 1987. – S. 168 - 69.
- 48. Aslanov M. və başq. M. Ə. Sabirin tərcümeyi – halı : Sxematik plan** // Aslanov M. və başq. Orta məktəbdə ədəbiyyat tədrisi. I hissə. – B.: Maarif, 1966. – S. 231-239.
- 49. Aşırlı A. “Molla Nəsrəddin” jurnalı : [M. Ə. Sabir və “Molla Nəsrəddin”]** // Aşırlı A. Azərbaycan mətbuat tarixi (1875-1920). – B.: Elm və təhsil, 2009. - S. 155.- 157.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 50. Mirzə Ələkbər Sabir : [M. Ə. Sabirin həyat və yaradıcılığı haqqında] //** Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. C. 2 - B.: Azərbaycan Elmlər Akademiyası nəşriyyatı, 1960. – S. 614.- 683.
- 51. Sabir Mirzə Ələkbər Hacı Zeynalabdin oğlu Tahirzadə (1862 - 1911) :** [Həyatı] //Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti. 2 c - də. C.2. - B.: “Lider nəşriyyatı”, 2005. – S. 320 - 322.
- 52. Sabir Mirzə Ələkbər Tahirzadə (1862 - 1911) :** [Həyat və yaradıcılığı] //Azərbaycan Sovet Ensiklopediyası. 10 c- də. C. 8.- B.: Azərbaycan Sovet Ensiklopediyası Baş redaksiyası, 1984. – S. 242 - 243.
- 53. Saləddin Ə. Sabir satirasında şifahi ədəbiyyat motivləri //** Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatına dair tədqiqlər. – B.: Azərbaycan Elmlər Akademiyası nəşriyyatı, 1966. – S. 199 - 222.
- 54. Saləddin Ə. Sabir şeiri və folklor janrları //** Azərbaycan Elmlər Akademiyası nəşriyyatı, 1968.- S. 88 - 105.
- 55. Mirzə Ələkbər Sabir : [Şair haqqında ibrətamiz əhvalatlar, deyimlər] //** Azərbaycan yazıçılarının həyatından dəqiqələr. – B.: Gənclik, 1979. – S. 114 - 124.
- 56. Babayev A. XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı : [M. Ə. Sabirin həyat və yaradıcılığı haqqında] //** Babayev A. IX sinifdə ədəbiyyat dərsləri. – B.: Maarif, 1976. – S. 215 - 240.
- 57. Babayev B. Satirik tipin poetik nitqi : [M. Ə. Sabirin yaradıcılığı haqqında] //** Babayev B. Tənqidi realist ədəbiyyatda bədii tip məsələsi. – B.: Şirvanəşr, 1998. - S. 68 - 83.
- 58. Babayev B. Satirik şeirdə portretçilik : [M. Ə. Sabirin şeirləri haqqında] //** Babayev B. Tənqidi realist ədəbiyyatda tip məsələsi. – B.: Şirvanəşr, 1998. - S. 48-68; 69 - 75.
- 59. Cəfər M. Hünərvər şair : [Sabir yaradıcılığı haqqında] //** Cəfər M. Seçilmiş əsərləri. I c. – B.: Azərnəşr, 1973. – S. 303-350.
- 60. Cəfərov T və başq. Sabir Mirzə Ələkbər (1862 - 1911) : [Həyatı haqqında] //** Cəfərov T. və başq. Məktəblinin ədəbiyyat lüğəti. – B.: Ayna Mətbuat Evi, 2007.- S. 161-162.
- 61. Cəfərzadə Ə. Sabir : [Azərbaycanın qüdrətli şairi M. Ə. Sabirin həyat və yaradıcılığı haqqında] - B.: Azərnəşr, 1989. – 232 s.**

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 62. Məhərrəmov R. Sabirin satirik şeirlərində söz və ifadə yaradıcılığı** // Dilçilik məcmuəsi. – B.: Azərbaycan Elmlər Akademiyası nəşriyyatı, 1963. – S. 48 - 61.
- 63. Əhmədov T. Sabir satiralarında müasirlik** // Əhmədov T. Ədəbi qeydlər. – B.: Nurlan, 2005. - S. 175 - 178.
- 64. Əhmədov S. Mirzə Ələkbər Sabir (1862-1911) : [Həyatı və yaradıcılığı]** // Əhmədov S. Azərbaycan tarixindən yüz şəxsiyyət. – B.: “Ayna Mətbu Evi”, 2006. – S. 154 - 156.
- 65. M. Ə. Sabirin dili və üslubu** // Əlibəyzadə E. Azərbaycan dilinin tarixi. 2 cildə . II c. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 585 - 608.
- 66. Əlioğlu M. Məslək qardaşları: [M. Ə. Sabir və C. Məmmədquluzadənin şəxsi dostluğu, məslək qardaşlığı, əqidə birliyi haqqında]** // Əlioğlu M. Məhəbbət və qəhrəmanlıq. – B.: Yazıçı, 1979. - S.120 - 140.
- 67. Əlioğlu M. M. Ə. Sabir və gənclik.** // Əlioğlu M. Tənqidçinin düşüncələri . – B.: 1968.- S. 20-26.
- 68. Əlioğlu M. Məfkurə dostları : [M. Ə. Sabir və Möcüz Şəbüstəri]** // Əlioğlu M. Ədəbi fraqmentlər. -B.: 1974.- S. 77-90.
- 69. Əlioğlu M. Həqiqət nəğməkarı: [M. Ə. Sabirin yaradıcılığı haqqında]** // Əlioğlu M. Ədəbi fraqmentlər – B.: 1974. - S. 71-76.
- 70. Əliyev M. Mirzə Ələkbər Sabir : monoqrafiya.** - B.: 1962. – 56 s.
- 71. Əzizov Ə. Mirzə Ələkbər Sabir (Tahirzadə) :** [M. Ə. Sabirin maarifçilik fəaliyyəti] // Əzizov Ə. Uşaqların sevimlisi. – B.: Gənclik, 1978. - S. 42 - 66.
- 72. Hacıyev T. “Molla Nəsrəddin” in dili və üslubu: [“Molla Nəsrəddin” ədəbi məktəbinin dil və üslub xüsusiyyətlərinin öyrənilməsində M. Ə. Sabir şeirlərinin rolu haqqında]** .– B.: Yazıçı, 1983. - 269 s.
- 73. Hacıyev T. Sabir: qaynaqlar və sələflər.** – B.: Yazıçı, 1980. - 175 s.
- 74. Hacıyev T. Satirik ədəbiyyatın dil – üslub imkanları: [M. Ə. Sabir yaradıcılığında]** // Hacıyev T. Yazıçı dili və ideya bədii təhlil.- B.: Maarif, 1979. – S. 87-109.
- 75. Haqverdiyev Ə. İki il: [Böyük satirik şair M. Ə. Sabir haqqında]** // Haqverdiyev Ə. Seçilmiş əsərləri. 2 c-də. C.2. – B.: Azərnəşr, 1957. – S. 355 - 356.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 76. Hüseyn M. Sabir – novator** // Hüseyn M. Ədəbiyyat və sənət məsələləri. – B.: Azərnəşr, 1958. – S. 397 – 400.
- 77. Hüseyn M. Xalqın şairi: [M. Ə. Sabir haqqında]** // Hüseyn M. Ədəbiyyat və həyatı. – B.: Yazıçı, 1989. –S. 202 – 205.
- 78. Sabir: [Həyatı haqqında]** // Hüseynov Ə. XX əsrin 100 görkəmli azərbaycanlısı. – B.: “Sumqayıt” nəşriyyatı, 2002. – S. 121-122.
- 79. Hüseynov Ə. Böyük humanist : [M. Ə. Sabirin yaradıcılığı haqqında]** // Hüseynov Ə. Sənət yanğısı. – B.: Yazıçı. 1979. – S. 361-366.
- 80. Sabir: [Satirik şair M. Ə. Sabirin həyatı haqqında]** // Hüseynov Ə. XX əsrin 100 görkəmli azərbaycanlısı. – B.: Sumqayıt. 2002. – S. 121-122.
- 81. Hüseynov F. Birinci və ikinci Sabirimiz: [Sabir və Əli Nəzmi yaradıcılığındakı üzvi əlaqə, oxşarlıq haqqında]** // Hüseynov F. Əli Nəzmi. – B.: Gənclik. 1970. – S. 100-110.
- 82. Hüseynov F. Mirzə Ələkbər Sabir: [M. Ə. Sabirin “Molla Nəsrəddin” jurnalındakı fəaliyyəti haqqında]** //Hüseynov F. “Molla Nəsrəddin” və Mollanəsrəddinçilər. – B.: Yazıçı. – 1986. – S. – 130 – 161.
- 83. Xəlilov Q. Sabir portret ustası kimi :** // Xəlilov Q. Tənqidçilik çətin peşədir. – B.; 1986.- S. 39-59.
- 84. Xəlilov Q. Sabirə layiq: [Dilçi alim Tofiq Hacıyevin M. Ə. Sabirə həsr etdiyi “Sabir: qaynaqlar və sələflər” monoqrafiyası haqqında]** // Xəlilov Q. Tənqidçilik çətin peşədir. – B.: Yazıçı, 1986. – S.342-350.
- 85. Xəndan C. Fəxrimiz: [Şair M. Ə. Sabirin satirik şeirləri haqqında]** //Xəndan C. Seçilmiş əsərləri. – B.: Azərnəşr, 1972. – S. 16-27
- 86. Xəndan C. Mirzə Ələkbər Sabir: [Yaradıcılığı haqqında]** // Xəndan C. Uğur yolu.: - B.: Azərnəşr , 1987. – S.217 – 229.
- 87. Xəndan C. Sabir yaradıcılığının bədii xüsusiyyətləri** // Xəndan C. Ədəbiyyatımızın dünəni və bu günü. – B.: Yazıçı, 1980. - S.104 - 108.
- 88. Xəndan C. Sabir və Şərq:** // Xəndan C. Ədəbiyyatımızın dünəni və bu günü. – B.: 1986. – S. 108 - 120.
- 89. Xəndan C. “Hophopnamə”: [M. Ə. Sabirin eyni adlı əsəri haqqında]** // Xəndan C. Ədəbiyyatımızın dünəni və bu günü. – B.: 1980. – S. 120.-126.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 90. Xəndan C. Sabir yaradıcılığının sənətkarlıq xüsusiyyətləri.** – B.: Azərnəşr, 1962. – 436 s.
- 91. Xəndan C. Şairin həyatı: monoqrafiya.**– B.: Gənclik, 1977. – 92 s..
- 92. İbrahimov M. Böyük şairimiz Sabir.** – B.: Azərbaycan Elmlər Akademiyası Nəşriyyatı, 1962. – 36 s.
- 93. İbrahimov M. Ölməz şairimiz Sabir** // İbrahimov M. Əsərləri 10c-də . C. 9.- B.: Yazıçı, 1982. – S. 402 - 434.
- 94. Kazımov Q. R. Məhərrəmovə “Sabir satirasının leksikası”: [R. Məhərrəmovanın M. Ə. Sabirə həsr olunmuş eyni adlı kitabı haqqında]** // Kazımov Q. Seçilmiş əsərləri. 10 c-də. C.8.- B.: Nurlan, 2010-S. 244 - 247.
- 95. Kərəmov N. Mirzə Ələkbər Sabirin səyahətləri** // Odlar yurdunun səyyah və coğrafiyaşünasları. – B., 1986. – S. 185-194.
- 96. Köçərli F. Sabir haqqında** // Köçərli F. Seçilmiş əsərləri. – B.: Azərbaycan Elmlər Akademiyası nəşriyyatı, 1963. - S. 276 - 277.
- 97. Qarayev Y. XX əsrin tənqidi realizmi : [M. Ə. Sabir poeziyası haqqında]** // Qarayev Y. Realizm, sənət və həqiqət. – B.: Elm, 1980. – S. 214 - 239.
- 98. Qarayev Y. Füzulidən Sabirə : [Füzuli lirikası ilə Sabir satirası arasında olan assosiativ paralellər haqqında]** // Qarayev Y. Poeziya və nəşr. – B.: Yazıçı, 1979. – S. 35 - 46.
- 99. Mirzə Ələkbər Sabir (1862-1911): [Həyat və yaradıcılığı]** // Qasımsadə F., Cəfərov M. C. Ədəbiyyat. IX-cu sinif üçün.- B.: Maarif, 1978. – S. 260 - 295.
- 100. Qasımsadə Q. Klassik poeziya qaynaqları : [Sabir yaradıcılığı və novatorluq]** // Qasımsadə Q. Ədəbiyyatımız mədəniyyətimiz. – B.: Yazıçı, 1988.- S.151-157.
- 101. Qənizadə S. Sabir haqqında kiçik bir xatirə** // Qənizadə S. Seçilmiş əsərləri.- B.:Azərnəşr, 1965.- S. 259 - 273.
- 102. Qurbanov A. Linqvistik təhlil üçün mətnlər və qeydlər : [M. Ə. Sabirin “Səbr eylə”, “Əkinçi”, “Beynəlmiləl”, “Nə yazım?” şeirlərinin linqvistik təhlili]** // Qurbanov A. Bədii mətnin linqvistik təhlili. – B.: Maarif, 1986. – S. 236 – 245.
- 103. Qurbanov Ş. Milli poeziyamızın “Qocaman dağı”:** [M. Ə. Sabirin yaradıcılığı haqqında] // Ömrün fikir dünyası. – B.: 1991. – S. 55.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 104. Qurbanov Ş. M. Ə. Sabir rus dilində** // Qurbanov Ş. Zərif tellər.- B.: Yazıçı, 1991.- S.123-143.
- 105. Qurbanov Ş. Əsrlərdən əsrlərə : [M. Ə. Sabir haqqında]** // Qurbanov Ş. Zərif tellər. – B.: Yazıçı, 1991. – S.123. - 143.
- 106. Qurbanov Ş. M. Ə. Sabir rus dilində: [M. Ə. Sabirin yaradıcılığı haqqında]** // Qurbanov Ş. Azərbaycan rus ədəbi əlaqələri.- B.: Azərbaycan Elmlər Akademiyası nəşriyyatı, 1969.- S .99 -120.
- 107. Məhərrəmov R. Sabirin dili : [Leksik-semantik kateqoriyalar].-** B.: Maarif, 1976. – 106 s.
- 108. Məhərrəmov R. Sabirin satirik şeirlərinin leksikası.** – B.: Azərbaycan Elmlər Akademiyası nəşriyyatı, 1968. – 144 s.
- 109. Məlikova M., Bayramova E. Mirzə Ələkbər Sabir : [M. Ə. Sabirin ictimai-siyasi baxışları haqqında]** // Məlikova M., Bayramov E. Azərbaycanın siyasi-hüquqi nəzəriyyələr tarixi. - B.: Maarif, 1984. – S. 257 - 263.
- 110. Məmmədquluzadə C. Sabir barəsində xatırladım** // Məmmədquluzadə C. Əsərləri. 6 c-də. C. 6. – B.: Azərnəşr, 1985. – S. 88 - 90.
- 111. Məmmədov Ə. Şeir : [M. Ə. Sabirin “Dəbistan” və “Məktəb” jurnallarındakı fəaliyyəti]** // Məmmədov Ə. Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı. – B.: Elm, 1977. – S. 60 - 64.
- 112. Məmmədov K. Mirzə Ələkbər Sabir : [Həyat və yaradıcılığı haqqında]** // XX əsr Azərbaycan gülüşü. - B.: 1989.- S. 122 - 144.
- 113. Məmmədov K. Od tutubalışan ürəklər : [Görkəmli yazıçı Ə. Haqverdiyev ilə şair M.Ə.Sabir arasında olan möhkəm dostluq əlaqələri haqqında]** // Məmmədov K., Ə. Haqverdiyev . – B.: Gənclik, – 1970.- S. 127 - 131.
- 114. Məmmədov M. İdeal qardaşları: [Kitabda Cəlil Məmmədquluzadə və Xalq Şairi Mirzə Ələkbər Sabirin “Molla Nəsrəddin” jurnalı səhifələrində yaranıb möhkəmlənmiş məslək dostluğundan söhbət açılır].** - B.: Azərnəşr, 1967.-184 s.
- 115. Məmmədov M. M. Ə. Sabir və Azərbaycan demokratik mətbuatı.** – B.: Elm, 1974. – 214 s.
- 116. Məmmədov M. M. Ə. Sabir : Mübahisələr, həqiqətlər.** – B.: Yazıçı, 1990. – 280 s.
- 117. Məmmədov M. Şair vətəndaş : [M. Ə. Sabirin həyat və yaradıcılığı haqqında]** – B.: 1962.- 36 s.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 118. Mikayılov A. Mədəniyyətin “ikiliyi”, onun kökləri : [M. Ə Sabirin estetik görüşləri] // Mikayılov A. Həyat nəfəsli, həqiqət səslı.- B.: Azərnəşr, 1988 .– S. 66 - 69.**
- 119. Mir Cəlal. Mirzə Ələkbər Sabir : [M. Ə. Sabirin həyat və yaradıcılığı haqqında] // Mir Cəlal. Azərbaycanca ədəbi məktəblər (1905-1917). – B.: Ziya – Nurlan, 2004.- S. 135 – 173.**
- 120. Mir Cəlal, Hüseynov F. Mirzə Ələkbər Sabir : [Həyatı və yaradıcılığı haqqında] // Mir Cəlal. Hüseynov F. XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı. – B.: Maarif, 1982. – S. 116 -145.**
- 121. Mirəhmədov Ə. Şair gözünün yumandan sonra.: [M. Ə. Sabirin dəfni haqqında] // Mirəhmədov Ə. Azərbaycan ədəbiyyatına dair tədqiqatlar (XIX-XX). – B.: Maarif, 1983. – S. 359 - 363.**
- 122. Mirəhmədov Ə. Sabir : [M. Ə. Sabirin həyatı və yaradıcılığı haqqında] - B.: Azərbaycan Elmlər Akademiyası nəşriyyatı, 1958.- 444 s.**
- 123. Mirəhmədov Ə. Şairəm, əsrimin ayinəsiyəm...: [M. Ə. Sabirin yaradıcılığı haqqında] // Mirəhmədov Ə. Azərbaycan ədəbiyyatına dair tədqiqatlar. (XIX –XX əsrlər). - B.: Maarif, 1983.- S.134 - 143.**
- 124. Mirəhmədov Ə. Abdulla Şaiq və Mollanəsrəddinçilər: [Abdulla Şaiq və Sabir dostluğu haqqında] //Mirəhmədov Ə. Azərbaycan ədəbiyyatına dair tədqiqatlar.(XIX –XX əsrlər): - B.: Maarif, 1983.- S. 337-342.**
- 125. Mirəhmədov Ə. Sabir: [Görkəmli satira ustası M. Ə. Sabirin həyat və yaradıcılığı haqqında]. – B.: Azərbaycan Elmlər Akademiyası nəşriyyatı, 1958. – 444 s.**
- 126. Mirəhmədov Ə. Sabirin klassik irslə əlaqəsinə dair // Mirəhmədov Ə. Yazıçılar, talelər, əsərlər. – B.: Azərnəşr, 1978. – S. 297. – 306.**
- 127. Mirəhmədov Ə. “Hophopnamə”: Məlum və “Naməlum” adamlar : [M. Ə. Sabirin “Hophopnamə”sindəki şəxs adları haqqında] // Mirəhmədov Ə. Yazıçılar, talelər, əsərlər, - B.: Azərnəşr, 1978. – S. 125.**
- 128. Müasirləri Sabir haqqında // Toplayıb tərtib edəni A. Zamanov. – B.: Uşaqgənclənəşr, 1962. – 323 s.**
- 129. Mumtaz S. Sabir haqqında xatirələr // Mümtaz S. Azərbaycan ədəbiyyatının qaynaqları. – B.: Avrasiya – Press, 2006 - S. 427 - 437.**

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 130. Namazov Q. Mirzə Ələkbər Sabir : [Mirzə Ələkbər Sabirin yaradıcılığı haqqında]** // Namazov Q. Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı. B.- Bakı Universiteti nəşriyyatı, 2007. – S. 125.-133.
- 131. Nazim Ə. Sabir Tahirzadə : [M. Ə. Sabir haqqında]** // Nazim Ə. Seçilmiş əsərləri. – B.: Yazıçı, 1979. – S. 360 - 365.
- 132. Devitt V. M. Ə. Sabirə həsr olunmuş yubiley sərgisi** // Nizami adına Azərbaycan ədəbiyyat muzeyinin əsərləri. C. II. B: 1964.- S. 18-43.
- 133. Novruzov T. M. Ə. Sabir irsinin tədqiqi və təbliği.** - B.: 1981 - 62 s.
- 134. Novruzov T. Mirzə Ələkbər Sabir : Tədqiqat tarixindən.** – B.: Yazıçı, 1986. – 155 s.
- 135. Novruzov T. Sabir ədəbi məktəbi.** – B.: Yazıçı, 1962. – 216 s.
- 136. Ordubadi M. S. Sabir : [Görkəmli satira ustası M. Ə. Sabir haqqında]** // Ordubadi M. S. Əsərləri. 8 c-də, C.8.- B.: Azərnəşr, 1967 - S. 313 - 318.
- 137. M. Ə. Sabir tərcümeyi – halı (Sxematik plan)** // Orta məktəbdə ədəbiyyat tədrisi. I hissə. - B.: Maarif, 1976 – S. 245 - 252.
- 138. Satirik əsərlərin tədrisi : [Şair Mirzə Ələkbər Sabirin “Əkinçi” şeirinin tədrisi haqqında].**// Orta məktəbdə ədəbiyyat tədrisi. II hissə. – B.: Maarif, 1976. – S. 28 - 33.
- 139. Orucəli H. M. Ə. Sabirin fəlsəfəsinə dair** // Orucəli H. Ədəbiyyat və zaman. B: Azərnəşr, 1971. - S. 3 - 15.
- 140. Orucəli H. Mənalı gülüşlər : [M. Ə. Sabirin satirası haqqında]** // Orucəli H. Ədəbiyyat və zaman. B: Azərnəşr. 1971. - S. 16 - 21.
- 141. Rəhim M. Sabir yaradıcılığında novatorluq** // Rəhim M. Xalqın istəyincə. – B.: 1971. – S. 40 - 52.
- 142. Rüstəmov N. M. Ə. Sabirin pedaqoji ideyaları** // Rüstəmov N. Məktəbəqədər pedaqogika tarixi. – B.: Bakı Universiteti nəşriyyatı, 2004.- S. 245 - 251.
- 143. Rza R. Onun qəlbi; O bizim sıralarımızdadır: [Şair M. Ə. Sabir haqqında]** // Rza R. Seçilmiş əsərləri.5 c-də. C.5. - B.: Öndər nəşriyyatı, 2005. – S. 145 - 152.
- 144. Məmmədov M. M. Ə. Sabir irsinin nəşri tarixinə dair** // Sabir M.Ə. Hophopnamə 2 c-də. C.1. – B.: Şərq-Qərb, 2004. – S.4 - 34.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 145. Mirzə Ələkbər Sabir :** [Xalq Şairi M. Ə. Sabirin həyat və yaradıcılığı haqqında] - B.: 1962 - 52 s.
- 146. Mirəhmədov Ə., Talıbzadə K. Məsləkdaş şairlər :** [Məqalədə Azərbaycanın iki məşhur şairi M. Ə. Sabir və A. Səhhətin həyat və yaradıcılığı haqqında qısa məlumat verilir].// Sabir M.Ə., Səhhət A. Seçilmiş əsərləri. – B.: Gənclik, 1984 - S.3 – 20.
- 147. Məmmədov M. Şairin poetik irsi :** [M. Ə. Sabirin yaradıcılığı haqqında] // Sabir M. Ə. Hophopnamə. – B.: Yazıçı, 1992 - S. 5 -14.
- 148. Sultanlı V. Millətin vicdan səsi :** [M. Ə. Sabirin “Hophopnamə”si haqqında] // Sabir M. Ə. Hophopnamə.- B.: Turan, 2002. – S. 3 - 6.
- 149. M. Ə. Sabir :** Məqalələr məcmuəsi. – B.: Azərbaycan Elmlər Akademiyası nəşriyyatı, 1962. – 264 s.
- 150. Sabir xatirələrdə :** [Böyük satira ustası M. Ə. Sabir haqqında müasirlərinin xatirələri]. - B.: Gənclik, 1982. – 164 s.
- 151. Saləddin Ə. XIX-XX əsrlər ədəbiyyatın ideya mövzu xüsusiyyətləri :** [M. Ə. Sabir və folklor] // Saləddin Ə. Azərbaycan şeiri və folklor (XIX-XX əsrlər). – B.: Elm, 1982. – S. 35 - 51.
- 152. Saləddin Ə. XIX-XX əsrlər Azərbaycan poeziyasında sifahi ədəbiyyatın ideya-mövzu xüsusiyyətləri:** [M. Ə. Sabirin şeirlərinin xüsusiyyətləri haqqında] // Saləddin Ə. Azərbaycan şeiri və folklor. – B.: Elm, 1982.- S. 35 - 51.
- 153. Seyidov Y. XX əsr:** [M. Ə. Sabirin yaradıcılığında söz və dil haqqında] // Seyidov Y. Yazıçı, 1979. – S. 111 - 124.
- 154. Seyidov Ə. Mirzə Ələkbər Sabir :** [M. Ə. Sabirin maarifçilik baxışları] // Seyidov Ə. Azərbaycanda pedaqoji fikrin inkişaf tarixindən. – B.: Maarif, 1987. – S. 181- 251.
- 155. Sabirin təlim-tərbiyə haqqında fikirləri** // Seyidov Ə. Pedaqogika tarixi. – B.: Maarif, - 1968. - S. 310 -312.
- 156. Səfərov Ş. M. Ə. Sabirin şeirlərində vətən və xalq məhəbbəti** // Səfərov Ş. Ədəbiyyat qüdrətli tərbiyə vasitəsidir. – B.: Maarif, 1981. – S. 149 -151.
- 157. Səhhət Abbas Sabir :** [Şair M. Ə. Sabir haqqında] // Səhhət A. Əsərləri. 2 c-də. C. 2. – B.: Azərnəşr, 1976 - S. 12 - 23.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

158. Şaiq Abdulla. Şamaxıda Sabir günü : [Müəllifin Şamaxıda Xalq Şairi M. Ə. Sabirə həsr olunmuş Sabir günü haqqında xatirəsi] // Səhhət A. Əsərləri. 2 c-də. C. 2. – B.: Azərnəşr, -1976. – S. 209 – 210.

159. Səhhət A. Sabirin tərcümeyi-halı // Səhhət A. Əsərləri. 2 c-də. C. 2. – B.: Azərnəşr, 1976. – S. 24 - 32.

160. Səhhət A. Şairi – mərhum Sabir əfəndinin qəbri // Səhhət A. Əsərləri. 2 c-də C. 2. – B.: Azərnəşr, 1976. – S. 33.

161. Şaiq A. Abbas Səhhət : [Abbas Səhhətin M. Ə. Sabirlə olan möhkəm və qırılmaz dostluğu haqqında] // Şaiq A. Əsərləri. 5 c-də. C.4.- B.: Azərnəşr, 1977. - S. 359 - 369.

162. Şaiq A. Ələkbər Sabirin ədəbiyyatımızdakı əhəmiyyəti və mövqeyi // Şaiq A. Əsərləri. C.4.- B.: Azərnəşr, 1977. – S. 134 - 145.

163.Şaiq A. Mirzə Ələkbər Sabirin tərcümeyi – halı // Şaiq A. Əsərləri. C. 4.- B.: Azərnəşr, 1977.- S. 108 – 112.

164. Şərif Ə. Sabir Tiflisdə : [Müəllifin şairlə bağlı Tiflis xatirələri] // Şərif Ə. Keçmiş günlərdən.- B.: Azərnəşr, 1977.- S. 9 – 31.

165. Əziz Şərif. Sabirin nəzirələri // Tapıntılar.- B.: 1987.- S. 199 – 218.

166. Şərif Ə. Sabirin bir şeiri haqqında // Şərif Ə. Tapıntılar.- B. : Yazıçı, 1987.- S. 34 – 36.

167. Şərif Ə. Unudulmaz xatirə : [M. Ə. Sabirlə bağlı müəllifin xatirəsi] // Şərif Ə. Tapıntılar.- B.: Yazıçı, 1987.- S. 283 – 128.

168. Talıbzadə K. Ədəbiyyatın ictimai vəzifəsi : [M. Ə. Sabirin Ədəbi görüşləri haqqında] // Talıbzadə K. XX əsr Azərbaycan ədəbi tənqidi (1905 – 1917 –ci illər).- B.: Azərbaycan Elmlər Akademiyası nəşriyyatı, 1966.- S. 182 - 191.

169. Talıbzadə K. İnqilabi poeziyanın ədəbi prinsipləri : [M. Ə. Sabirin yaradıcılığı haqqında] // Talıbzadə K. Seçilmiş əsərləri. – B.: Azərnəşr, 1991.- S. 137- 143.

170. Talıbzadə K. “Köhnə” və “təzə” şeir problemi : [M. Ə. Sabirin yaradıcılığı haqqında] // Talıbzadə K. XX əsr Azərbaycan tənqidi.- B.: Azərbaycan Elmlər Akademiyası nəşriyyatı, 1966.- S. 227 - 236.

171. Mirzə Ələkbər Sabir (1862 - 1911): [Həyatı] // Uşaq ensiklopediyası. 3 c.- də. C. 3.- B.: “Azərbaycan Ensiklopediyası” Nəşriyyat Poliqrafiya Birliyi, 1999.- S. 78 – 79.

- 172. Yusifoğlu R. Mirzə Ələkbər Sabir : [Yaradıcılığında uşaq mövzusu] //**
Yusifoğlu R. Uşaq ədəbiyyatı. B.: Şirvan, 2006.- S. 48 - 52.
- 173. Zamanov A. “Yaşasın şəhriyari – hürriyyət”:** [M. Ə. Sabir haqqında] //
Zamanov A. Əməl dostları.- B.: Yazıçı, 1979.- S. 38 – 40.
- 174. Zamanov A. Səhhət və Sabir : [Səhhət və Sabir dostluğu haqqında] //**
Zamanov A. Əməl dostları.- B.: Yazıçı, 1979.- S. 30 – 38.
- 175. Zamanov A. Sabir və müasirləri.-** B. : Azərnəşr, 1973 – 282 s.
- 176. Zamanov A. Sabir gülür: [M. Ə. Sabirin həyat və yaradıcılığı haqqında] –** B.:
Gənclik, 1981- 259 s.
- 177. Zamanov A. Füzuli və Sabir //** Zamanov A. Seçilmiş əsərləri.- B.: “Çinar - Çap”,
2009.- S. 149 – 155.
- 178. Zamanov A. Füzuli və Sabir; Sabir gülür; Səhhət və Sabir //** Zamanov A.
Əməl dostları.- B.: 1979.- S. 7 - 32
- 179. Zamanov A. İmzasız məktublar : [M. Ə. Sabirə ünvanlanmış hədə
məktubları haqqında] //** Zamanov A. Seçilmiş əsərləri.- B.: “Çinar- çap”, 2003.- S.
21- 40.
- 180. Zamanov A. Tükənməz kədər, sonsuz məharət : [M. Ə. Sabirin vəfatı
haqqında] //** Zamanov A. Seçilmiş əsərləri.- B.: “Çinar - Çap”, 2003. - S. 41 – 64.
- 181. Zamanov A. Sabirə heykəl : [“Hophopnamə”nin nəşri haqqında] //** Zamanov
A. Seçilmiş əsərləri.- “Çinar- Çap”, 2003.- S. 65 – 88.
- 182. Zamanov A. Şairin dünya şöhrəti : [M. Ə. Sabirin həyat və yaradıcılığı
haqqında] //** Zamanov A. Əməl dostları.- B.: 1979.- S. 7 – 41.
- 183. Zeynallı H. Mirzə Ələkbər Sabir : [Həyat və yaradıcılığı haqqında] //**
Zeynallı H. Seçilmiş əsərləri.- 1983.- S. 311 – 312.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

M. Ə. Sabir haqqında dövrü mətbuatda

- 184. Mirzə Ələkbər Sabirin 150 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin Sərəncamı** // Azərbaycan.- 2010.- 2 iyun.- S. 3.
- 185. Azərb. KP. MK. Azərbaycan ədəbiyyatının klassiki M. Ə. Sabirin anadan olmasının 125 illiyini bayram etmək haqqında [Qərar]** // Kommunist.- 1987.- 10 aprel.
- 186. Bayramov A. “Dünya unutmamış səni dünyada...”: Mirzə Ələkbər Sabir – 150** //Mədəniyyət.-2012.- 16 may.- S. 13.
- 187. Vahid T. Təbi dəniz kimi dalğalanan şair** // Mədəniyyət.- 2012.- 25 aprel.- S. 13.
- 188. Fazılqızı E. M. Ə. Sabirin “Amalımız - əfkarımız ifnayı – vətəndir” və “Səttarxana” şeirlərinin bədii xüsusiyyətlərinin təhlili** // Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 2012.- № 1.- Yanvar – Mart. –S. 29 – 35.
- 189. Salmanoğlu T. M. Ə. Sabirin milli intibah ideali** // Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi. – 2012.- № 1.- Yanvar – Mart.- S. 17- 26.
- 190. Nəbiyev B. Əsrin haqq səsi** // Ədəbiyyat qəzeti. – 2012.- 8 mart.- S 1-2.
- 191. Əliyev K. Dahi şairin böyük tədqiqatçısı: Abbas Zamanovun M. Ə. Sabirin yaradıcılığı ilə bağlı apardığı tədqiqat işləri və araşdırmaları]** // Ədəbiyyat qəzeti.- 2012.- 10 fevral.- S. 1-4.
- 192. Sadıqov S. M. Ə. Sabirin adını daşıyan rayondakı heykəli haqqında** // Paritet.- 2012.- 24 – 25 yanvar.- S. 14.
- 193. Ülvi A. Sabir – Şərq inqilabi- demokratik ədəbiyyatının banilərindən biri** // Xalq qəzeti.- 2012.- 8 yanvar.- S. 5.
- 194. Hüseynzadə R. Mirzə Ələkbər Sabirin pedaqoji görüşləri** // Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 2011.- № 3.- S. 51 – 56.
- 195. Əsədova A. M.Ə. Sabirin “Səttarxana” şeirindəki azadlıq ideyalarının şagirdlərə mənimsədilməsi** // Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 2011.- № 2.- aprel – iyun.- S. 25 – 29.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 196. Bayramoğlu A. M. Ə. Sabir “Həqiqət” qəzetinin “Həftəyi - ədəbi”sində //** Ədəbiyyat qəzeti.- 2011.- 3 iyun.- S. 1 - 2.
- 197. Mirt Cəlal. M. Ə. Sabir və sənət //** Ədəbiyyat qəzeti.- 2011.- 29 aprel.- S. 1 – 2.
- 198. Cabbarova S. Mirzə Ələkbər yaradıcılığında təhsil və tərbiyə //** Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun Xəbərləri.- 2010.- № 4.- S. 24 – 26.
- 199. Səmədov A. Mirzə Ələkbər Sabir: böyük satirik, mahir pedaqoq //** Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 2010.- № 4.- S. 5 – 9.
- 200. Ağayev M. M. Ə. Sabirin azadlıq haqqında fəlsəfi düşüncələri //** Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Fəlsəfə, Sosiologiya və Hüquq İnstitutu. Elmi əsərlər.- 2010.- № 2.- S. 34 – 39.
- 201. Novruzov T. Görkəmli sabirşünas: [Görkəmli ədəbiyyatşünas Cəfər Xəndanın M. Ə. Sabir yaradıcılığı ilə bağlı tədqiqatları haqqında] //** Azərbaycan.- 2009.- № 9.- S. 159 – 164.
- 202. Hüseyn M. Xalqın şairi : [Böyük mütəfəkkir və vətəndaş şair Sabir haqqında] //** Ədəbiyyat qəzeti.- 2009.- 5 iyun.- S. 1.
- 203. Fikrət Qoca. Yuxarıda Allah təkdir: satirik şerimizdə M. Ə. Sabir //** Ədəbiyyat qəzeti.- 2008.- 19 sentyabr.- S. 6.
- 204. Novruzov T., Mir Cəlal M. Ə. Sabirin ədəbi irsi haqqında //** Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 2008.- № 2.- S. 7 – 12.
- 205. Vəhdaətniya D. M. Ə. Sabir Hop – hopnamə : [M. Ə. Sabirin yaradıcılığı haqqında] //** Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu. Xəbərlər.- 2008.- № 1.- S. 50 - 54.
- 206. Qasımzadə İ. Ədəbiyyatımızın güzgüsü //** Azərbaycan.- 2008.- № 1.- S. 3 – 5.
- 207. Bayramoğlu A. M. Ə. Sabirin “Təşəkkür” məktubu tapılıb //** Azərbaycan müəllimi.- 2007.- 23 noyabr.- S. 5.
- 208. Camalov K. Mirzə Ələkbər Sabir ateist deyil, deist şair olmuşdur //** Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu Xəbərlər.- 2007.- № 2.- S. 90 – 93.
- 209. Göyallı X. Sabirin şeirləri köhnəlmir, çünki çox da dəyişməmişik //** Mədəniyyət.- 2007.- 1 iyun.- S. 7.
- 210. Bayramoğlu S. Bir mübahisənin tarixçəsi, yaxud , Sabir bədii tərcümə haqqında //** Ədəbiyyat qəzeti.- 2007.- 25 may.- S. 2.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 211. Məhərrəmov R. Qafiyəşünaslığa töhfə: [Professor Əkrəm Cəfərin “Mirzə Ələkbər şeirinin qafiyə lüğəti” adlı monoqrafiyası haqqında] // Azərbaycan.- 2006.- № 9.- S. 179 – 180.**
- 212. Bayramoğlu A. M. Ə. Sabir və “Şərqi - Rus” qəzeti.- 2006.- 21 iyul.- S. 2.**
- 213. Novruzov T. Sabir ənənələri Rəsul Rza yaradıcılığında // Xalq qəzeti.- 2006.- 31 may.- S. 7.**
- 214. Bayramoğlu A. M. Ə. Sabir “Səda” qəzetində: qarşılıqlı əməkdaşlığın tarixindən // Ədəbiyyat qəzeti.- 2006.- 26 may.- S. 2.**
- 215. Babayev Ə. M. Ə. Sabir fonemeni haqqında // Vışka.- 2005.- 8 – 14 iyul.- S. 4.**
- 216. Bayramoğlu A. M. Ə. Sabir və “Həyat” qəzeti // Ədəbiyyat qəzeti.- 2005.- 3 iyun.- S. 2.**
- 217. Nəsirqızı M. Sabirin şikayəti: [Sabir şeirlərindən gətirilən nümunələrlə, indiki həyatımızda, dövrümüzdə səsləşməsi haqqında] // Hərbi and.- 2005.- 22 may.- S. 15.**
- 218. Bayramoğlu A. M. Ə. Sabirin naməlum məqaləsi // Ədəbiyyat qəzeti.- 2005.- 28 yanvar. – S. 2.**
- 219. Qafarova Ə. Sabir yaradıcılığındakı folklor nümunələrinin öyrənilməsinə dair // Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 2004.- № 1.- S. 36 – 39.**
- 220. Süleymanoğlu F. “Öz dinimizin başına əngəl kələfiz biz”: [Mirzə Ələkbər Sabirin İslamın bütövlüyü uğrunda fikirlərinə dair] // Azərbaycan.- 2004.- № 3.- S. 196 – 198.**
- 221. Bayramoğlu A. Hophopnamə: “İzah və şərhlər” // Ulduz.- 2003.- № 9. – S. 87 – 89.**
- 222. Bayramoğlu A. “İstərəm ölməyi mən...”: [M. Ə. Sabirin həyatının son dövrü ilə bağlı araşdırmalar] // Azərbaycan.- 2003.- № 9 .- S. 166 – 173.**
- 223. Məmmədov Ş. Sabir obrazı bədii ədəbiyyatda // Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi .- 2003.- № 3.- S. 6 – 8.**
- 224. Bayramoğlu A. Böyük satira ustası // Respublika.- 2003.- 5 iyun.- S. 6.**
- 225. Aslanov S. “Mirzə Ələkbər Sabirə yeni nəzər” kitabı haqqında: [Gənc tədqiqatçı Sona Hədiyevin M. Ə. Sabirə həsr etdiyi eyni adlı tədqiqat əsəri haqqında] // Mədəniyyət.- 2003.- 5 aprel.- S. 7.**

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 226. Məmmədov M. “Hophopnamə” ilə möhtəkirlik etmək olmaz:**
[“Hophopnamə” əsərinin təkrar nəşrindəki qüsurlar barədə] // Azərbaycan.- 2003.- 7 yanvar.- S. 5.; 5 yanvar.- S. 5.
- 227. Bayramoğlu A. M. Ə. Sabir və xalq maarifi** // Azərbaycan müəllimi.- 2002.- 15- 21 noyabr.- S. 5.
- 228. Hüseynova S. Hürriyyət carçısı** // Dirçəliş.- XXI əsr.- 2002.- № 56.- oktyabr.- S. 188- 191.
- 229. Novruzov T. Fərsət var ikən bir iş gör istiqbal üçün** // Xalq qəzeti.- 2002.- 1 iyun.- S. 7.
- 230. Bayramoğlu A. Şairin şəxsi imzası** // Ədəbiyyat qəzeti.- 2002.- 31 may.- S. 1.
- 231. Qənbərli E. Məramı əbədiyaşar şair** // Azərbaycan.- 2002.- 30 may.- S. 8.
- 232. Cəfər Ə. “Mirzə Ələkbər Sabir şeirinin qafiyə lüğəti” əsəri** // Azərbaycan.- 2002.- № 1.- S. 184 – 187.
- 233. Bayramoğlu A. Sabirin bir fotosəkli haqqında** // Ədəbiyyat qəzeti.- 2001.- 25 may.
- 234. Hacıyeva A. M. Ə. Sabir şeirində dil milli mentalitetin daşıyıcısı kimi** // Dirçəliş.- XXI əsr.- 1999.- № 15.- S. 88 – 100.
- 235. Cəbrayılı C. Sabir: monoqrafiya** // Qanun.- 1999.- № 17.- S. 50.
- 236. Əzizov V. Bir əsrin dərdindən doğulan şair** // Xalq qəzeti.- 1999.- 14 yanvar.- S. 5.
- 237. Bayramoğlu A. Doğrulan arzular** // Ədəbiyyat qəzeti.- 1996.- № 21.- 31 may.- S. 2 (Açılmamış səhifələr).
- 238. Məmmədova S. “Mirzə Ələkbər Sabir”: monoqrafiya** // Ədəbiyyat qəzeti.- 1996.- 31 may.- № 21.- S. 3.
- 239. Cəfərzadə Ə. Sabir üçün zaman yoxdur** // Ədəbiyyat qəzeti.- 1996.- 31 may.- № 21.- S. 1, 2.
- 240. Aslan Kənan. Bir şəklın tarixi : [M. Ə. Sabir və H. Z. Tağıyevin birgə çəkirdikləri şəkil]** // Azərbaycan.- 1995.- 22 aprel.
- 241. Məmmədov A. Sabir Bakıda** // Bakı.- 1994.- 3 iyun.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 242. Bayramoğlu A. Çoxillik elmi axtarışların bəhrəsi: [T. Novruzun “Sabir ədəbi məktəbi haqqında” monoqrafiyası] // Bakı.- 1993.- 18 may.**
- 243. Əmiraslanova S. Dünən, bu günün, sabahın şairi // İki sahil.- 1992.- 10 sentyabr.**
- 244. Məmmədov Ş. Folklorlaşan ədəbi irs // Ədəbiyyat qəzeti.- 1992.- № 17.- 2 aprel.- S. 6.**
- 245. Sultanova K. Sabirdən nə qalır...: [M. Ə. Sabirin satira və şeirlərinin rus dilinə edilmiş tərcümələri haqqında] // Azərbaycan.- 1991.- № 11- 12.- S. 156 – 161.**
- 246. Qabil. Neyləməli, göz görür, əqlim kəsir : Mirzə Ələkbər Sabirə açıq məktub // Ədəbiyyat qəzeti.- 1991.- № 21.- 24 may.- S. 4.**
- 247. Tahirli Gündüz. “Bənzərəm bir qoca dağa ki, deryada durar” babam belə deyib, amma o dağ indi bir damla qayğıya möhtacdır // Mədəniyyət.- 1991.- 6 fevral.**
- 248. Ağayev Ə., Hüseynova S. “Əkinçi” şerini öyrədərkən : [“Əkinçi” şerinin tədrisi haqqında] //Ana sözü.- 1991.- № 1.- S. 15 – 16.**
- 250. Məmmədov A. Şirvanın növcavan şairləri və yeni ictimai ədəbi meylləri // Ədəbiyyat, dil, incəsənət.- 1990.- № 3.- S. 7 – 18.**
- 251. Kərimova F. M. Ə. Sabir maarif və məktub haqqında // Azərbaycan məktəbi.- 1990.- № 7.- S. 51 – 54.**
- 252. Məmmədov A. Sabir “Səda” qəzetində // Elm və həyat.- 1990.- № 3.- S. 25 – 26.**
- 253. Sultanova G. Sabirin bir satirasının üç tərcüməsi // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1990.- № 11.- 30 mart.- S. 3.**
- 254. Məhərrəmli A. Hophopnamə: Min illik bir yol // Qobustan.- 1989.- № 4.- S. 23 – 27.**
- 255. Köçərli F. Sabir müasirimizdir : [Ə. Mirəhmədovun M. Ə. Sabirin yaradıcılığına həsr olunmuş kitabı haqqında] // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1989.- 22 dekabr.- S. 6.**
- 256. Piriyeva O. M. Ə. Sabirin “Səbr eylə” satirasının tədrisinə dair // Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 1989.- № 2.- S. 12 – 14.**

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 257. Məmmədov A. İki qütbün vəhdəti: [Kamal Talıbzadənin tərtib etdiyi “M. Ə. Sabir, Abbas Səhhət Seçilmiş əsərləri” kitabı haqqında] // Ədəbiyyat, dil və incəsənət .- 1989.- № 2.- S. 133 – 134.**
- 258. Cəfərzadə Ə. Azadlıq, incəsənət, dostluq şairi // Bakı.- 1989.- 30 may.**
- 259. Məmmədov A. M. Ə. Sabir “Səda”da işləmişdir // Müxbir.- 1989.- № 1.- S. 31 – 32.**
- 260. Tahirli M. Şairin xatirəsi // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- № 23.- 3 iyun.- S. 4.**
- 261. Adilov M. Xalqa bağlı sənətkar // Bakı.- 1988.- 30 may.**
- 262. Məmmədov A. “İrşad”ın xüsusi müxbiri // Müxbir.- 1988.- № 1.-S. 7-9.**
- 263. Məhərrəmov R. Sabirin dilindəki satirik ifadə vasitələri // Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 1987.- № 4.- S. 43- 47.**
- 264. Əfəndiyev P. Sabir və xalq ədəbiyyatı // Azərbaycan müəllimi.- 1987.- 5 avqust.**
- 265. M. Ə. Sabir və qadın azadlığı // Azərbaycan qadını.- 1987.- № 7.- S. 20 – 21.**
- 266. Məmmədov A. M. Ə. Sabir və “İrşad” // Ulduz.- 1987.- № 7.- S. 26 – 29.**
- 267. Məmmədov A. M. Ə. Sabir və Azərbaycan müəllimlərinin ilk iki qurultayı // Azərbaycan məktəbi.- 1987.- № 6.- S. 49 – 53.**
- 268. Əhmədov Ə. M. Ə. Sabirin şeirlərində xəlqilik və poetik xüsusiyyətlər // Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 1987.- № 2.- S. 19 – 21.**
- 269. Əliyev M., Nağıyev M. Şairə həsr olunmuş monoqrafiya : [T. Novruzovun “M. Ə. Sabir” kitabı haqqında] // Kitablار aləmində.- 1987.- № 2.- S. 8 – 9.**
- 270. Məmmədov M. Böyük satirik şair // Kitablار aləmində.- 1987.- № 2.- S. 4 – 6.**
- 271. İsmayılov Q. Böyük Sabir // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- № 23.- 5 iyun.- S. 3.**
- 272. Mikayılov N. Şairin azadlıq ideali // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- № 23.- 5 iyun.- S. 2.**
- 273. Ziya H. Əlçatmaz zirvə // Azərbaycan.- 1987.- № 5.- S. 113 – 114.**
- 274. Məmmədov A. Şairin “Şikayət...” məktubu : [Şairin yeni tapılmış “Şikayət” şeiri haqqında] // Azərbaycan.- 1987.- № 5.- S. 115 – 116.**

Mirzə Ələkbər Sabir – 150

275. Mirəhmədov Ə. Sabiri oxuyarkən // Azərbaycan.- 1987.- № 5.- S. 103 – 112.
276. Şairin vətəninə: [M. Ə. Sabirin anadan olmasının 125 illiyi şərəfinə Şamaxıda keçirilən yubiley şənlikləri haqqında] // Kommunist.- 1987.- 31 may.
277. Aslanovlu Ç. Gəlmişdi bizə: [M. Ə. Sabir haqqında xəyali düşüncələr] // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- № 22.- 29 may.
278. Məmmədov A. On iki kişinin məclisindən “Molla Nəsrəddin”: [“Molla Nəsrəddin” jurnalında Sabir satirası] // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- № 22.- 29 may.- S. 6.
279. Talıbzadə K. Sabir müasirimizdir // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- № 22.- 29 may.- S. 6 – 7.
280. Cahangirov C. Böyük Sabirə məhəbbətlə // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- № 22.- 29 may.- S. 5.
281. Yusifovlu R. Sabir sənətinin sehri // Sosialist Sumqayıtı.- 1987.- 28 may.
282. Cəfər M. Xalq fikirli şair // Kommunist.- 1987.- 27 may.
283. Əhmədov C. Mirzə Ələkbər Sabir // Azərbaycan pioneri.- 1987.- 27 may.
284. Qurbanov Ş. Azərbaycan poeziyasının qocaman dağı : // Azərbaycan gəncləri.- 1987.- 26 may.
285. Hüseynov A. Sabir və bolşevik mətbuatı // Kommunist.- 1987.- 24 may.
286. Sələddin Ə. Sabir şeirində atalar sözü // Azərbaycan gəncləri.- 1987.- 23 may.
287. Zamanov A. Oyanan şərqin səsi // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- № 21.- 22.- S. 6.
288. Əhmədov Ə. Sabir yaradıcılığının tədrisi və klassik poetika // Azərbaycan müəllimi.- 1986.- 28 noyabr.- S. 3.
289. Əliyev S. Elmi tədqiqatın bədiiliyi: [A. Zamanovun M. Ə. Sabirə həsr etdiyi “Sabir bu gün” kitabı haqqında] //Azərbaycan.- 1986.- № 11.- S. 187 – 189.
290. Məmmədov A. Üzeyir Hacıbəyovun Sabirlə görüşü // Elm və Həyat.- 1986.- № 8.- S. 22.
300. Tağıyev R. Sabir və “Molla Nəsrəddin” // Müxbir.- 1985.- № 12.- S. 18 – 20.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 301. Məmmədov A. Törəmə bir imzanın yaranma tarixi** // Elm və həyat.- 1985.- № 9.- S. 26.
- 302. Məmmədova S . Kərimi satirasında Sabiranə gülüş: [Sabir ədəbi məktəbinin davamçısı Kəriminin satiralarında Sabir gülüşü]** // Ədəbiyyat, dil, incəsənət.- 1985.- № 2.- S. 64 – 68.
- 303. Məmmədov A. Sabir: xatirələr və faktlar: [A. Zamanovun M. Ə. Sabirə həsr etdiyi “Sabir xatirələrdə” adlı kitabı haqqında]** // Ulduz.- 1985.- № 4.- S. 30 – 34.
- 304. Məmmədov A. Sabir Balaxanı məktəbində** //Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 1985.- № 1.- S. 40 – 44.
- 305. Məmmədov A. M. Ə. Sabirin şeirlərində avtobioqrafik motivlər** // Ədəbiyyat, dil və incəsənət.- 1984.- № 4.- S. 50 – 54.
- 306. Məmmədov A. M. Ə. Sabirin “Seçilmiş əsərləri”** // Ədəbiyyat, dil və incəsənət.- 1984.- № 3.- S. 126 – 128.
- 307. Məmmədov A. Bir məktub haqqında: [M. Ə. Sabirin yaradıcılığından bir fakt]** // Azərbaycan.- 1984.- № 1.- S. 171 – 172.
- 308. Məmmədov A. M. Ə. Sabir və ibtidai məktəb** // İbtidai məktəb və məktəbəqədər tərbiyə.- 1984.- № 6.- S. 70 – 74.
- 309. Baxşəliyev M. Sabirin əsərlərində təlim tərbiyə məsələlərinin qoyuluşu** // Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 1984.- № 2.- S. 51 – 53.
- 310. Qasımova H. Sabir yaradıcılığında İran inqilabı mövzusu** // Ədəbiyyat, dil və incəsənət seriyası.- 1984.- № 2.- C. 29 – 34.
- 311. Novruzov T. “Sabir xatirələrdə”: [M. Ə. Sabirə həsr olunmuş “Sabir xatirələrdə” adlı məcmuə haqqında]** // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1983.- 29 aprel.- S. 7.
- 312. Aslanov V., Abdullayev K. M. Ə. Sabir haqqında tədqiqat : [T. Hacıyevin M. şairə həsr etdiyi “Sabir : qaynaqlar və sələflər” adlı monoqrafiyası haqqında]** // Ulduz.- 1982.- № 12.- S. 49 – 50.
- 313. Məmmədov A. Sabir öz “əsrinin ayinəsi” dir :** [Azərbaycan SSR EA- nın Nizami adına Ədəbiyyat institutunda şairin anadan olmasının 120 illiyinə həsr olunmuş sessiya haqqında] // Ədəbiyyat, dil və incəsənət .- 1982.- № 3.- C. 125 – 126.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 314. Araz M. Mənim Sabir dünyam // Azərbaycan.- 1982.- № 6.- S. 165 – 166.**
- 315. Zamanov A. Sabirşünashğı Sabirə layiq səviyyəyə qaldıraç // Azərbaycan.- 1982.- № 6.- S. 162 – 164.**
- 316. Hacıyev T. Dilimizin satirik gücü // Azərbaycan.- 1982.- № 6.- S. 166 – 171.**
- 317. Novruzov T. M. Ə. Sabir irsinin tədqiqində aktual problemlər // Ədəbiyyat, dil və incəsənət. – 1981.- № 2.- S. 39 – 46.**
- 318. Əliyev Ə. M. Ə. Sabirin dilində jarqonizmlər // Azərbaycan dili və ədəbiyyat tədrisi.- 1980.- № 4.- S.- 65 – 67.**
- 319. Əliyev K. XX əsr Azərbaycan romantikləri Sabir haqqında // Azərbaycan.- 1979.- № 6.- S. 172 – 175.**
- 320. Novruzov T. Sabir irsinin tədqiqində yeni mərhələ // Azərbaycan.- 1979.- № 6.- S. 166 – 171.**
- 321. Hacıyev P. Duyğuları görən gözlər: [Rəssamı Nəcəfqulunun Sabirin “Hophopnamə” əsərinə çəkdiyi illustrasiyalar, şəkillər haqqında] // Qobustan.- 1978.- № 2.- S. 37 – 38.**
- 322. Əliyev V. M. Ə. Sabir uşaqların təlim tərbiyəsi haqqında // Azərbaycan məktəbi.- 1974.- № 3.- S. 65 – 68.**
- 323. Məmmədov M. Sabir və iki satira jurnalı: [M. Ə. Sabirin “Bəhlul” və “Zənbur” jurnalındakı fəaliyyəti haqqında] // Azərbaycan.- 1973.- № 10.- S. 197-202.**
- 324. Qurbanov Ş. “Sabir və müasirləri”: [A. Zamanovun şairə həsr etdiyi “Sabir və müasirləri” kitabı haqqında] // Azərbaycan.- 1973.- № 7.- S. 201 – 205.**
- 325. Xəndan C. M. Ə. Sabir və XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatında sosializm realizmi məsələləri // Azərbaycan. – 1973.- № 5.- S. 163 – 167.**
- 326. Sultanova G. Sabirdən yeni tərcümələr: [M. Ə. Sabirin rus dilinə olan tərcümələri haqqında] // Azərbaycan.- 1972.- № 4.- S. 199 – 203.**
- 327. Məmmədov V. Gizli imzaların sirri // Azərbaycan.- 1972.- № 5.- S. 188 – 195.**
- 328. Zamanov A. Sabir – müasirlərinin tənqidində // Azərbaycan.- 1971.- № 5.- S. 185 – 194.**
- 329. Hüseynov M. Sabirin əxlaq və təlim – tərbiyə fikirləri // Azərbaycan məktəbi.- 1970.- № 7.- S. 58 – 63.**

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

330. Zamanov A. Sabirə heykəl // Azərbaycan.- 1970.- № 3.- S. 175 – 186.

331. Baxşəliyev M. Bütün dillərdə səslənəcəkdir!: [M. Ə. Sabirin şeirlərinin rus dilinə tərcüməsi] // Azərbaycan.- 1970.- № 3.- S. 201 – 202.

Sabir poeziya günləri Kitablarda

332. Sabir Poeziya günləri. 1 / Red. R. Rza; Tərt. edən İ. Tapdıq.- B.: Gənclik, 1975.- 176 s.

333. Sabir Poeziya günləri. 2 / [Şair M. Ə. Sabirə həsr edilmiş “Sabir poeziya günləri” ilə bağlı Azərbaycan şairlərinin şeirlərindən ibarət almanax].- B.: Gənclik.- 1976.- 204 s.

334. Sabir Poeziya günləri. 3 / Tərt. edən və red. Ə. Kürçaylı.- B.: Gənclik.- 1977.- 184 s.

335. Sabir Poeziya günləri. 4 / Tərt. edən Ç. Əlioğlu.- B.: Yazıçı.- 1978.- 156 s.

Dövrü mətbuatda

336. Şərif. Sabir Poeziya günləri keçirildi: Böyük satirik şairin doğum günü mayın 30 – da Şamaxıda 31 – də isə Bakıda qeyd olundu // Mədəniyyət.- 2011.- 1 iyun.- S. 9.

337. Hüseynoğlu S. Sabir poeziya günlərində : [Şamaxıda keçirilən Poeziya günləri haqqında] // Ədəbiyyat qəzeti.- 2011.- 3 iyun.- S. 1.

338. Cəmil A. “Haq sözü derkən utana bilmirəm”: [Sabir Poeziya günləri haqqında] // Ədəbiyyat qəzeti.- 2009.- 5 iyun.- S. 2.

339. Abbasov İ. “...Var olsun amalım !”: [Sabir Poeziya günləri haqqında] // Xalq qəzeti.- 2009.- 4 iyun.- S. 7.

340. Şıxalıoğlu Q. Böyük Sabirin hüzurunda : [Sabir Poeziya günləri haqqında] // Mədəniyyət.- 2009.- 3 iyun.- S. 3.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 341. Hüseynoğlu S. “Bənzərəm bir qocaman dağa ki, deryada durar” : [Sabir poeziya günləri] // Ədəbiyyat qəzeti.- 2007.- 1 iyun.- S. 1 – 2.**
- 342. Poeziya günləri : [Mayın 30 , 31 – də Şamaxıda və Bakıda keçirilən Sabir Poeziya günləri haqqında] // Ədəbiyyat qəzeti.- 2002.- 7 iyun.**
- 343. Fikrət S. Ədəbi ziyarətqah : Sabir Poeziya günləri // Ədəbiyyat qəzeti.- 1992.- 5 iyun.- S. 1.**
- 344. Novruz C. Xalq dərdinin tərcümanı : Sabir Poeziya günləri // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1990.- 8 iyun.- S. 1.**
- 345. Xalqın oğlu və nəğməkarı : Sabir Poeziya günləri // Azərbaycan gəncləri.- 1989.- 2 iyun.**
- 346. Məmmədov A. Dostluq carçısı : Sabir Poeziya günləri // Azərbaycan gəncləri.- 1988.- 28 may.**
- 347. Sirus. Sabiranə şeir : [Sabir poeziya günləri ilə bağlı M. Ə. Sabirə həsr olunmuş məqalə] // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1983.- 3 iyun. – S. 8.**

Əsərlərinə yazılmış resenziyalar

- 348. Bayramoğlu A. M. Ə. Sabir : monoqrafiya.- B. : Nurlan, 2001. Res.: Vəliyev Ş. Böyük şairin həyat yolu // Ədəbiyyat qəzeti.- 2002.- 17 may.**
- 349. Hacıyev T. Sabir: Qaynaqlar və sələflər : monoqrafiya.- B. : Yazıçı, 1980. Res.: Aslanov V., Abdullayev K. M. Ə. Sabir haqqında yeni təqdimat // Ulduz.- 1982.- № 12.- S. 9 – 10.**
- 350. Hacıyev T. Sabir : Qaynaqlar və sələflər: monoqrafiya.- B.: Yazıçı, 1980. Res.: M. Musayev. Ənənə və novatorluğun tədqiqi // Azərbaycan.- 1982. - № 3.- S. 184 – 187.**
- 351. Hüseynov M. Sabirin əxlaq və təlim – tərbiyə haqqında fikirləri //Azərbaycan məktəbi.- 1970.- № 7.- S. 58 – 63.**
- 352. Məmmədov M. M. Ə. Sabir: Mübahisələr, həqiqətlər : monoqrafiya.- B.: Yazıçı, 1991. Res.: Novruzov T. Mübahisələrdən həqiqətlərə // Azərbaycan müəllimi.- 1991.- 31 may.**

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 353. Novruzov T. Sabir və davamçıları.** –B.: Yazıçı, 1988. Res.: Vəliyev Ş. Sabirin davamçıları // Azərbaycan müəllimi.- 1989.- 18 oktyabr.
- 354. Novruzov T. Sabir ədəbi məktəbi.**- B.: Yazıçı, 1992. Res.: C. Əhmədov. Satirik poeziyanın tədqiqi // Azərbaycan müəllimi.- 1992.- 20 may.
- 355. Novruzov T. M. Ə. Sabir: monoqrafiya.**- B.: Yazıçı, 1986. Res.: Əliyev A. Sabirşünaslığa töhfə // Azərbaycan müəllimi. – 1986.- 3 dekabr.- S. 4.
- 356. Novruzov T. M. Ə. Sabir : monoqrafiya.- B.: Yazıçı, 1986. Res.: Məmmədov A. Səmərəli təşəbbüs** //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1989.- 11 avqust.- S. 6.
- 357. Novruzov T. M. Ə. Sabir : monoqrafiya.- B.: Yazıçı, 1986. Res : Babayev N. Sabirşünaslığın yolları** // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- 12 iyun.- S. 6.
- 358. Novruzov T. M. Ə. Sabir : monoqrafiya.- B. : Yazıçı, 1987. Res. : Cavadov T., Cavadov Ə. Sabir haqqında tədqiqat** // Azərbaycan gəncləri.- 1987.- 20 yanvar.
- 359. Zamanov A. , Əliyev K. Mollanəsrəddinçi şairlər.- B. : Yazıçı, 1986. Res.: Məmmədova D. Layiqli hədiyyə** // Azərbaycan müəllimi.- 1987.- 20 mart.
- 360. Zamanov A. Sabir bu gün : monoqrafiya .– B. : Gənclik, 1985. Res.: Axundov Y..- Ədəbiyyat və incəsənət, 1986.- 28 mart.- S. 6.**
- 361. Zamanov A. Sabir bu gün: monoqrafiya.- B.: 1985.- 95 s. Res.: Əliyev S. Elmi tədqiqatın bədiiliyi** // Azərbaycan.- 1986.- № 11.- S. 187 – 189.
- 362. Zamanov A. Sabir gülür : monoqrafiya.- B.Gənclik, 1981.- 259 s. Res.: Əliyev K. – Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 5 mart.- S. 6.**
- 363. Zamanov A. Sabir gülür : monoqrafiya.- B.: Gənclik, 1981. Res.: Xəlilov R. Sabirşünaslığı zənginləşdirən kitab** // Azərbaycan. -1982.- № 1.- 183 – 188 s.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

M. Ə. Sabirə həsr edilmiş əsərlər Kitablarda

- 364. Duyğun R. Mən səndən öyrənmişəm : şeir** // Azərbaycan : poeziya almanaxı. – Bakı.: 1986.- S. 296 – 297.
- 365. Dilbazi M. Sabirə : şeir** // Dilbazi M. Seçilmiş əsərləri.- 3 c.- də.- C.2.- B.: Yazıçı, 1988.- S. 16 – 17.
- 366. Dilbazi M. Sabirin, Səhhətin isti nəfəsi : şeir** // Dilbazi M. Seçilmiş əsərləri. 3 c.- də. C. 2.- B.: Yazıçı, 1983.- S. 192 – 193.
- 367. Araz M. Mən də insan oldum : poema** // Araz M. Aylarım, illərim.- B.: Yazıçı, 1979.- S. 163 – 173.
- 368. Hadi M. Sabirin yadigarına ithaf : şeir** // Hadi M. Seçilmiş əsərləri .- 2 c.-də. C. 1. – B. : Elm, 1978.- S. 217.
- 369. Xəzri N. Dağlar dağımdır mənim: poema** // Xəzri N. Seçilmiş əsərləri.- 4 c.-də. C. 3.- B.: Yazıçı, 1983.- S. 133 – 153.
- 370. Hüseyn M. Hop – hop: hekayə** // Hüseyn M. Komissar. Ürək.- B. : Gənclik, 1974.- S. 77 – 94.
- 371. Mir Cəlal. Yolumuz hayanadır : roman** // Mir Cəlal. Seçilmiş əsərləri.- 4 c.- də. C. 4.- B.: Gənclik, 1968.- S. 7 – 277.
- 372. Müşfiq Mikayıl. Sabir üçün: şeir** // Müşfiq M. Əsərləri. 3 c – də. C. 2. –B.: Azərnəşr, 1970.- S. 43 – 45.
- 373. Müşfiq Mikayıl. Şən Teyflər : dramatik poema** // Müşfiq M. Əsərləri. 3 c – də. C. 1.- B.: Azərnəşr, 1968.- S. 375 – 382.
- 374. Nəzərli H. Sabir: pyes** // Nəzərli H. Seçilmiş əsərləri.- B.: Azərnəşr, 1963.- S. 213 – 281.
- 375. Rza R. Nəsimiyə, Füzuliyə, Sabirə açıq məktub: şeir** // Rza R. Seçilmiş əsərləri. 5 c.- də. C. 1.- B.: Yazıçı, 1980. - S. 366 – 369.
- 376. Rüstəm Süleyman. Sabir: şeir** // Rüstəm S. Seçilmiş əsərləri. 4 c.– də. C. 1.- B.: Azərnəşr, 1969.- S. 61.
- 377. Rüstəm Süleyman. Sabir Moskvada: şeir** // Rüstəm S. Seçilmiş əsərləri: 4 c.- də. C. 4.- B.: Azərnəşr, 1972.- S. 39 – 40.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 378. Sadıq F. Ömür bir günü : lirik poema** // Sadıq F. Seçilmiş əsərləri.- B.: Azərnəşr, 1991.- S. 211 – 224.
- 379. Sarıvəlli O. Hanı? : şeir** // Sarıvəlli O. Seçilmiş əsərləri. 2 c.-də. C. 2 – B.: Azərnəşr, 1961.- S. 43.
- 380. Səhhət A. Sabir : şeir** // Səhhət A. Əsərləri. 2 c.- də. C. 1. B.: Azərnəşr, 1977.- S. 78 – 79.
- 381. Səhhət A. Sabir, ey şairi - duhapərvər ; Sabir : şeirlər** // Səhhət A. Əsərləri. 2 c.- də. C. 1.- B.: Azərnəşr, 1977.- S. 40 – 43.
- 382. Şaiq A. Sabirə: şeir** // Şaiq A. Əsərləri. 5 c.- də. C. 2.- B.: Azərnəşr, 1968.- S. 45 – 47
- 383. Vurğun S. Sabirin şərəfinə: şeir** // Vurğun S. Əsərləri. 7 c.- də. C. 1.- B. : Elm, 1985 - S. 294 – 295.

Dövrü mətbuatda

- 384. Həsənbəy Y. Böyük Sabir : şeir** // Azərbaycan.- 2012.- № 1.- S. 92.
- 385. Kürçaylı Ə. Sabir bağında : şeir** // Ədəbiyyat qəzeti.- 2009.- 5 iyun.- S. 1.
- 386. Əsgəroğlu Ə. Gülüş necə doğdu göz yaşlarından?...: şeir** // Ədəbiyyat qəzeti.- 2006.- 2 iyun.- S. 5.
- 387. Tənha Gülağa. Sabirin məzarı önündə düşüncələr: şeir** // Ədəbiyyat qəzeti.- 2005.- 3 iyun.- S. 2
- 388. Firudin Ş. Sabirim : şeir** // Azad Azərbaycan.- 2003.- 1 iyun.- S. 7.
- 389. Azəroğlu B. Sabiri oxuyanda...: şeir** // Ədəbiyyat qəzeti.- 2002.- 21 may.- S. 1.

Avtoreferatlar

- 390. Bağirova T. Azərbaycan klassik yazıçıları əsərlərinin nəşr tipləri: Yaranması, müasir vəziyyəti və inkişaf perspektivləri: [M. Ə. Sabir və H. Cavidin ədəbi irsi əsasında].- B.: 2001.- 27 s.**
- 391. Əzizov V. Sabir satiralarında müasirlik.- B.: 2005.- 26 s.**

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

Мирза Алекбер Сабир

Сабир, по-моему, гениален. О
Сабире написано много томов и будет
написано еще больше. Сабир преподавал
всем нам... два урока, которые учат:
мужеству... искусству владеть пером и
мастерству...

Назым Хикмет

Выдающийся революционный поэт-сатирик Мирза Алекпер Таирзаде Сабир родился в Шемахе в 1862 году в семье мелкого торговца.

Начальное образование Сабир получил в духовной школе. В 1874 году поступил в только что открытую известным просветителем, поэтом сатириком С. А. Ширвани. Школу нового типа, где, в отличие от традиционных школ, преподавались общеобразовательные предметы, азербайджанский и русский языки. Ширвани руководил его первыми поэтическими опытами и продолжал помогать ему позднее, когда Сабир по настоянию отца вынужден был бросить школу, в которой он успел проучиться всего два года.

В возрасте 23 лет, Сабир под предлогом паломничества в святые места отправляется в путешествие по Ирану и Средней Азии. Известие о смерти отца ускорило возвращение Сабира, на родину.

Сабир возвращается в Шемаху, и на плечи молодого поэта ложатся тяжелые заботы о семье. Его бедственное положение усугубляется тем, что сатирические стихи которые уже в это время широко распространяются среди народа вызывают негодование духовенства. 1900 году после учебы за границей в Шемаху возвращается прогрессивно настроенный молодой поэт Сиххат, в доме которого часто собирается местная интеллигенция. Сиххат сразу отметил Сабира, и у них завязалась тесная дружба, продолжавшаяся до самой смерти Сабира. Сиххат, по достоинству оценив талант Сабира, поощрял и поддерживал его. В 1903 году Сабир начинает печататься. Революция 1905 года оказывает огромное влияние на творчество Сабира, в его поэзии становятся преобладающими политические и гражданские мотивы. Он активно участвует в революционно-демократическом журнале «Мола Насреддин». С 1906 года до конца жизни он был тесно связан со знаменитым журналом и печатал там номера в номер свои пламенные стихи, горячо призывающие к борьбе за новую жизнь.

Хоронила Сабира вся Шемаха, несмотря на запрет духовенства, что участвовать в похоронах «нечестивца» грех. В связи с трауром в городе были закрыты все школы. Сабир был похоронен на кладбище «Семь куполов».

Накануне смерти поэт писал свои последние горькие строки:

Я жажду смерти, а она все убегает от меня!

Ах, даже смерти злой каприз переносить обязан я!

Сабир велик, прежде всего, как выразитель прогрессивных устремлений народа. Как поэт интернационалист, чья поэзия пронизана любовью к народу-труженику, верностью демократическим идеалом. Как мастер, доведший бесценное сокровище народа -его язык, до высокой степени совершенства в выражении многократных оттенков чувств, прогрессивных идей передовых мыслей, выявивший все его потенциальные возможности в познаний мира и человека.

Наш рекомендательный указатель литературы «Поэт, шагнувший в века» приурочен к 150- ти летию со дня рождения великого азербайджанского поэта-сатирика М. А. Сабира состоит из 4-х разделов.

I Раздел. Произведения М. А. Сабира

II Раздел. Рецензии на произведения М. А. Сабира

III Раздел. Материалы о жизни и творчестве поэта.

IV Раздел. Образ Сабира в литературе

Произведения

392. Избранные произведения. - Санкт – Петербург, «Лейла», 2008. – 320 с.

393. Избранные произведения. –Л.: Сов. писатель, 1983. – 30 с.

394. Избранные сочинения. – Б.: Азенешр, 1945.- 272 с..

395. Избранное. – Б.: Азерб. Госуд. Изд-во, 1962. – 44 с.

396. Изучение наук: Отцовский наказ; К детям; Усердие и лень; В школу: Стихи. // Антология педагогической мысли Азербайджанской ССР. – М.: Педагогика. 1989. – С. 322. – 327

397. К согражданам мусульманам и армянам; Довольно учиться! ; Усни хохлатка! ; Благородный напев; Я поэт; Еще малыш: Стихи.// поэты Азербайджана. – Л. : Сов. писатель, 1970. – С. 463-507

398. Стихотворения. – Б.: Из-во Дет. и Юношеской Лит-ры, 1949. – 232 с.

Рецензии

399. Гаджиев Т. Сабир : истоки и предшественники. – Баку., Язычы, 1980. – 175 с.- Азерб. Рец.: Асланов В., Абдуллаев К. – Сов. тюркология, 1982, № 6.- С. 93-94.

400. Заманов А. Сабир смеется: Монография. – Б., Гянджлик, 1981. Рец.: Султанова Г. Вечно живое слово. – Бак. Рабочий, 1982, 1 июня.

401. Султанова Г. Поэзия М. А. Сабира в русских переводах. – Б.: Элм, 1979. Рец.: Велиханова Ф. Сабир на русском языке // Серия литературы, языка и искусства, 1981 - № 4. - С.101-103.

402. Султанова Г.Д. Поэзия М. А. Сабира в русских переводах. – Баку: Элм, 1979. Рец.: Алекперова Ш. Сабира грозная строка. – лит. Азербайджан, 1980, № 10.- С. 140-141.

**О нем
В книгах**

403. Ариф М. Литература XX века: [Жизнь и творчество поэта сатирика М. А. Сабира] // Ариф М. История азербайджанской литературы. – Б.: Элм, 1971.- С.122 – 127.

404. Сабир (1862-1911): [Жизнь поэта и педагога М. А. Сабира] // Антология педагогической мысли Азербайджанской ССР. – М.: Педагогика, 1989.- С.321-322.

405. Сабир: [Жизнь поэта М. А. Сабира] // Большая Советская Энциклопедия. В 30-и томах. Т. 22. – М.: Сов. Энциклопедия, 1975-С. 476 – 477.

406. Герайзаде Э. Азербайджанская литература начала XX века: [Жизнь и творчество М. А. Сабира] // Герайзаде Э. История Азербайджанской литературы, - В.: Мутарджим, 2006. – С. 113-116.

407. Герайзаде Э. Сабир и журнал «Молла Насреддин». // Герайзаде Э. История Азербайджанской литературы. – Б.: Мутарджим, 2006.- С. 116- 118.

408. Гулиев Г. Мирза Алекпер Сабир: [Жизнь и творчество поэта М. А. Сабира] // Гулиев Г. Азербайджанской литература, - Б.: Тафаккур, 2000. - С 211-215.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 409. Гулиев Г. Литература XX века: [Жизнь и творчество М. А. Сабира] //** Гулиев Г. Азербайджанская литература - В.: Азерб. Энциклопедия, 1997.- С. 186 – 191.
- 410. Гусейн М. Певец свободы: [К 100-летию со дня рождения Сабира] //** Гусейн М. Могучее содружество. – Б.: Азернешр, 1964. – С. 187-189.
- 411. Дадашзаде М. А. Литература начала XX века: [Жизнь и творчество М. А. Сабира] //** Дадашзаде М. А. Азербайджанская литература - Б.: «Высшая школа». 1979. – С. 134-138.
- 412. Дадашзаде М. А. Литература начала XX века: [О жизни и творчество поэта М. А. Сабира] //** Дадашзаде М. А. История азербайджанской литературы. - Б.: Маариф. 1987. – С. 117 - 122.
- 413. Джафаров М. Дж. Мирза Алекпер Сабир: [Жизнь и творчество М. А. Сабира]. -** Б.: Азерб. Госуд. Изд-во. 1962. – 28 с.
- 414. Заманов А. Сабир сегодня.** – Баку: Гянджлик, 1985. – Аз.
- 415. Ибрагимов М. Наш Сабир: [Творчество поэта М. А. Сабира] //** Ибрагимов М. Заметки о литературе. –М. : Сов. писатель, 1971- С. 426-455.
- 416. Караев Я. Сабир: Очерк жизни и творчества.** – Б.: Язычы, 1987. – На рус. яз.
- 417. Караев Я. Сабир.** – В кн.: Караев Я. Этапы азербайджанского реализма. Баку, 1983, с. 247-267.
- 418. Сабир: [О жизни поэта М. А. Сабира] //** Краткая литературная энциклопедия. В. 9-ти томах. Т. 6. – М.: Сов. Энциклопедия. – 1971. – С. 586-587.
- 419. Мамедкулузаде Дж. Мои воспоминания о Сабире. //** Мамедкулузаде Дж. Избранные произведения. В 2-х томах. Т.2.-Б.: Азернешр, 1966. – С. 324-326.
- 420. Мирахмедов А. Поэт призванный революцией: [Жизнь и творчество М. А. Сабира]. -** Б.: Азерб. Госуд. Изд-во. 1964. –368 с.
- 421. Очерки истории азербайджанской экономической мысли.** Баку, 1987. – гл. 8. Экономическая мысль в произведениях М. А. Сабира. – С. 230-249.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 422. Рафили М. Мирза Алекпер Сабир: [Жизнь и творчество азербайджанского поэта М. А. Сабира] // Рафили М. Избранное. - Б.: Азерб. Госуд. Изд-во. 1973. – С. 472-486.**
- 423. Великий азербайджанский поэт: [М. А. Сабир] // Сабир М. А. Избранные произведения. – Л.: Сов. писатель, 1983. – С.5 – 38.**
- 424. Ибрагимов М. Великий мастер революционной сатиры: [О жизни и творчество М. А. Сабира] // Сабир М. А. Избранное. - Б.: Азерб. Госуд. Изд-во. 1962. – С. 3-12.**
- 425. Сабир: [Жизнь выдающегося поэта сатирика Мирзы Алекпера Сабира] // Поэты Азербайджана. – Л.: Сов. писатель, 1970. – С. 463-465.**
- 426. Сабир: [Творчество великого поэта сатирика М. А. Сабира] // Сабир. Стихотворения. Из-во дет. и юношеской Литературы, 1949.- С. 5-8.**
- 427. Султанова Г. Поэзия М. А. Сабира в русских переводах. – Б.: Элм, 1979. – 112 с.**
- 428. Халил З. На рубеже эпох: [Творчество М. А. Сабира] // Халил З. Детская литература Азербайджана. – М.: дет. литература. 1987.- С. 38-47.**
- 429. Шариф А. Сабир: [Жизнь и творчество М. А. Сабира] // Сабир Избранные сочинения. - Б.: Азернешр. 1945. – С.5-29.**
- 430. Эфендиев А. Некоторые особенности азербайджанского реализма и романтизма XX в: [Творчество поэта М. А. Сабира] // Эфендиев А. Предыстория и становление социалистического реализма в азербайджанской литературе. – Б.: Азернешр. 1971. – С. 34-62.**

В газетах и журналах

- 431. Распоряжение Президента Азерб. Респуб. О проведении 150 – летнего юбилея Мирзы Алекпера Сабира. // Бак. Рабочий. – 2010. – 3 июня.**
- 432. Ибрагимова Д. Неизвестный Сабир в этом году исполняется 140 лет со дня рождения великого Азербайджанского поэта сатирика. // Бак. Рабочий. – 2002. – 3 декабря. – с.3.**
- 433. Певцу и заступнику народа: [Ко Дня поэзии Сабира] // Бак. Рабочий. – 1990. – 1 июня.**

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

- 434. Султанова Г. Необходимость системности: [О пер. произведений азерб. Поэта М. А. Сабира на рус. Яз.] // Лит. Азербайджан. – 1990. - №2. – С. 111-119.**
- 435. Азербайджана ЦК. О праздновании 125-летия со дня рождения классика азербайджанской литературы М. А. Сабира: [Излож. Пост.] // Бакин. Рабочий. – 1987. – 10 апр. – С.1; Вышка. – 10 апр.**
- 436. Мамедов А. Во имя будущего: [Сабир и Хади] // Лит. Азербайджан. – 1987. - №6. – С. 98-100.**
- 437. Гасанов К. О. Поэт, шагнувший в века: К 125-летию со дня рождения М. А. Сабира // Рус. Яз. и лит. в азерб. Шк. – 1987. - № 5. – С.12-19.**
- 438. Он лиру посвятил народу своему: торж. Вечер в честь 125-летия М. А. Сабира // Бакин. Рабочий. – 1987. – 29 мая. – С. 3.**
- 439. Гусейнова С. «Свобода, разлейся, как пламя зари!» [К 125-летию со дня рождения М. А. Сабира] // Мол. Азербайджана. – 1987. – 28 мая, фото.**
- 440. Эльчин. Уроки мастера: К 125-летию со дня рождения Сабира // Лит. газ. – 1987. – 27 мая (№ 22). – С. 5.**
- 441. К 125-летию со дня рождения М. А. Сабира: [Статьи] // Вышка. – 1987. – 27 мая. – С. 3.- Содерж.: Выдающийся сатирик / Г. Султанова. Поэзия в монологах и сценах / Т. Гаджиев. Образ поэта в скульптуре / Г. Абдурахманова.**
- 442. «Пришел народу правду рассказать» : К 125-летию со дня рождения М. А. Сабира: [Статьи] // Бакин. Рабочий. – 1987. – 27 мая. – С. 3, фото. Содерж.: Наш современник / А. Заманов. Голос поэта / С. Рустам. Звучат стихи сатирика.**
- 443. Кафаров В. Мой Сабир // Баку. – 1987. – 26 мая. – С.3.**
- 444. Алиев Э. Кто поможет музею [Сабира в Шемахе]? // Вышка. – 1987. – 19 мая. – С.3.**
- 445. Агаев Н. Два памятника [М. А.Сабиру в Баку] // Баку, 1985, 22 нояб.**
- 446. Заманов А. История одной книги. – Лит. Азербайджан, 1984, № 11. С. 116-120. О книге А. В. Лукьяновой «Основные моменты творчества Сабира».**
- 447.Султанова Г. Переводя Сабира [на русский язык]. – В. Кн.: Султанова Г. Муза, открывающая миры. Баку. 1984. С. 106-138.**
- 448. Сын и певец народа: [М. А.Сабир] // Вышка. – 1989. – 1 июня.**

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

449. Девитт В. Образ излучающий свет: Сабир в русской советской поэзии. – Лит. Азерб., 1982, № 5, С. 110- 112.

450. Ахмедов Э. М. Особенности жанровых форм поэзии М. А. Сабира. – Азерб. ССР ЕА xəbərləri, ədəb., dil; İncəsənət seriyası, 1980, 1, С. 57-67.

451. Денисова И.«Нить продлевает нить...» [О стихах Сабира в переводе поэта С. Васильева] // Лит. Азербайджан, 1975, № 8, С. 57-60.

М. А.Сабир в литературе

В книгах

452. Васильев С. А. Мирзе Сабиру: Стихи. – В кн.: Азербайджан в творчестве русских и советских писателей. Баку, 1977, С. 327-329.

453. Мир Джалал Куда ведут дороги: Роман / Пер. В. Васильевского. – М. : Сов. писатель, 1979. – С. 196- 447.

454. Рза Р.Встреча с Сабиром: Стихи // Рза Р. Человек идет. – Б.: Язычы. 1981. – С. 67-69.

455. Рза Р. Открытое письмо Насими, Физули, Сабиру: Стихи // Рза Р. Человек идет. – Б.: Язычы. 1981. – С. 54-59.

456. Хазри Н. Горы мои-горе мое...: Поэма [посвящается азерб. Поэту М. А. Сабиру].- В кн.: Н. Хазри. Избранные произведения: В 2 –х. Т. Т.2. Б., 1977, С. 88-113.

В газетах и журналах

457. Вургун Самед. В честь Сабира: Стихи // С.Вургун . Собр. Сочинений. В 3-х томах. Т. 1. – М.: Худ. Литература. – 1978. – С. 140 – 141.

458. Мушфик Микаил. Сабиру: Стихи // Мушфик М. Звени тар... – Б.: Язычы, 1961. – С. 71-75.

Mirzə Ələkbər Sabir - 150

459. Рза Расул Встреча с Сабиром: Стихи // Рза Р. Человек идет. – Б.: Язычы, 1981. – С. 67-69.

460. Рза Р. Открытое письмо Насими, Физули, Сабиру: Стихи // Рза Р. Человек идет. – Б.: Язычы, 1981. – С. 54-58.

461. Талышоглы А. Певец: Стихотворение [посвящается М. А. Сабиру] / Пер. с азерб. Дм. Дадашидзе. – Лит. Азерб., 1982, № 5, С. 68-69.

Tərtibçi : *Nazxanım Cəfərova*

İxtisas redaktoru : *Rəna Həsənova*

Redaktor : *Natiq Mürsəlov*